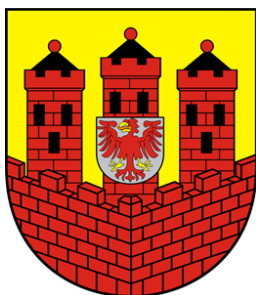


Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028- 2031



Zamawiający:

Gmina Recz
ul. Ratuszowa 17
73-210 Recz

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo



Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Zuzanna Ciska – Analityk

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	10
3.1 Charakterystyka gminy	10
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	10
3.1.2 Infrastruktura techniczna	11
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy	14
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	14
3.2.2 Zagrożenia hałasem	26
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	30
3.2.4 Gospodarowanie wodami	33
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa	44
3.2.6 Zasoby geologiczne	48
3.2.7 Gleby	51
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	54
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	57
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami	68
3.3 Zagadnienia horyzontalne	70
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	71
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	71
4.2 Instrumenty realizacji programu	78
5. System realizacji programu ochrony środowiska	79
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie	79
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska	79
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	83
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	106
Spis tabel, rysunków	110

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Wartość uśredniona dla kolejnych pięciu lat; w przypadku braku kompletnych danych pomiarowych z pięciu lat dotrzymanie dopuszczalnej częstości przekroczeń sprawdza się na podstawie danych pomiarowych z co najmniej trzech lat.

Art. – Artykuł

As – Arsen

B(a)P – Benzo(a)Piren

bd – brak danych

BDL – Bank Danych Lokalnych

C₆H₆ – Benzen

CO – Tlenek węgla

c.o. – centralne ogrzewanie

CO₂ – Dwutlenek węgla

c. w. u. – ciepła woda użytkowa

Dz.U. – Dziennik Ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

jedn. – jednostka

jcw p – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

jcw p d – Jednolite Części Wód Podziemnych

K – Potas

kV – kilowolt

kWh – kilowatogodzina

MW – Megawat

MVA – Megavoltoamper

N – Azot

nN – niskie napięcie

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OUG – Okręgowy Urząd Górniczy

OZE – Odnawialne źródła energii

P – Fosfor

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PCB – Polichlorowane bifenyle

Pkt – Punkt

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PM – pył zawieszony

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POŚ – Program Ochrony Środowiska

p.p.t. – pod poziomem terenu

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

S.A. – Spółka akcyjna

SN – średnie napięcie

SUW – Stacja Uzdatniania Wody

SO₂ – Dwutlenek siarki

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

UE – Unia Europejska

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

ZDR – Zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii

ZMiGDP – Związek Miast i Gminy Dorzecza Parsęty

ZUH – Zakład Usługowo – Handlowy

ZZR – Zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54) organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023 poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2024 poz. 399),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2023 poz. 1658 ze zm.),

- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2023 poz. 1658),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. 2023 poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2024 poz. 105),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2024 poz. 82),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2024 poz. 540),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 poz. 537 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023 poz. 633 ze zm.).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Miejskiego w Reczu w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,

- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Dotychczas na terenie gminy obowiązywał Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027, który został przyjęty uchwałą nr XXVI/1117/20 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 28 października 2020 roku. Gmina realizuje obowiązek sporządzania Raportów z wykonania Programu Ochrony Środowiska, w których znajdują się szczegółowe informacje o zakresie wykonywanych w danym okresie zadań. Na terenie gminy Recz realizowanych było wiele inwestycji w zakresie utrzymania dobrego stanu, a także poprawy jakości środowiska. Z dotychczas obowiązującego POŚ, wdrożono następujące zadania:

- prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach,
- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody,
- prowadzenie szkoleń z zakresu dobrych praktyk rolniczych oraz upraw ekologicznych,
- prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami,
- prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
- utrzymanie i urządzenie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków,
- bieżące utrzymanie zieleni przydrożnej,
- realizacja zadań wynikających z planów urządzenia lasów,
- realizacja Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości na terenie gminy Recz,
- egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie,
- składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zagospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego,

- przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi,
- realizacja Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami,
- gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest,
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej,
- budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej sanitarnej,
- prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników,
- konserwacja rowów melioracyjnych,
- termomodernizacja budynków komunalnych,
- budowa i modernizacja dróg gminnych,
- wyeliminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw przez upoważnionych pracowników Urzędu Gminy oraz funkcjonariuszy Policji,
- kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach,
- kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej,
- prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Realizacja wyżej wymienionych zadań przyczyniła się do:

- podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- ograniczenia ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacji ich skutków,
- ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu na terenie gminy,
- ochrony lasów i utrzymania odpowiedniego poziomu lesistości na terenie gminy,
- minimalizacji ilości powstających odpadów, wzrostu wtórnego wykorzystania i ograniczenia składowania pozostałych odpadów,
- dążenia do osiągnięcia właściwych standardów wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakości poprzez ich ochronę,
- spełnienia norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy,
- poprawy klimatu akustycznego na terenie gminy,
- kontroli i ograniczenia emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy.

3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka gminy

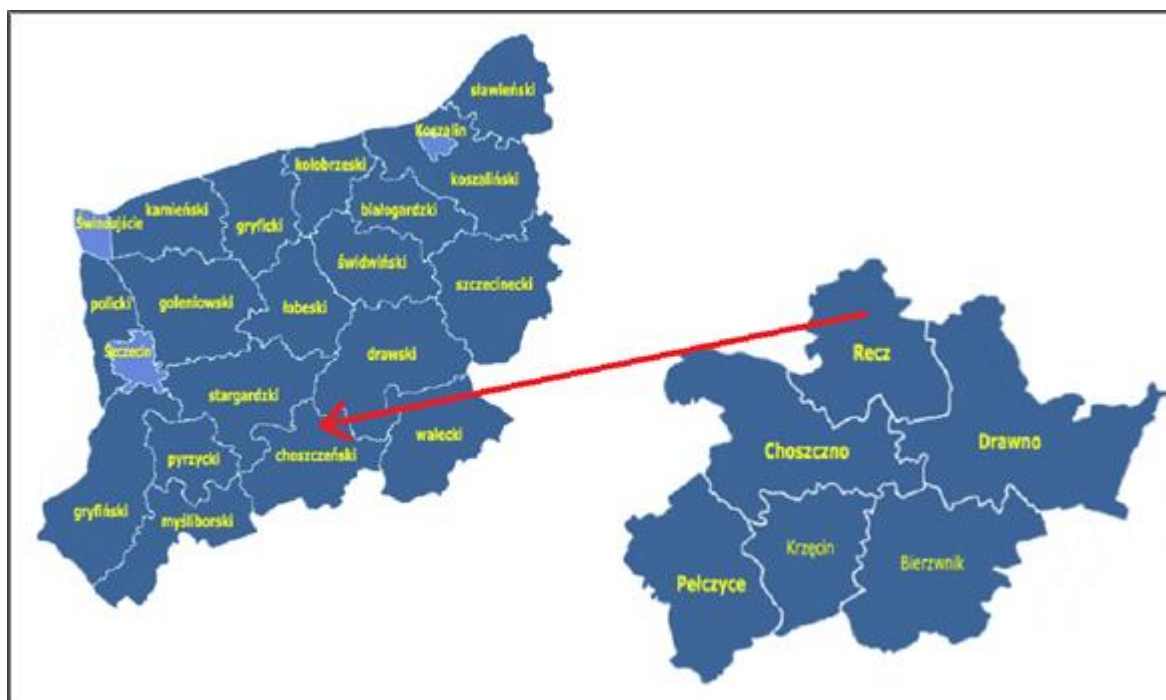
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Recz to gmina miejsko-wiejska, zlokalizowana w powiecie choszczeńskim, na terenie województwa zachodniopomorskiego. W skład gminy wchodzi 15 sołectw: Grabowiec, Jarostowo, Lubieniów, Nętkowo, Pamięcin, Pomień, Rajsco, Rybaki, Sicko, Słutowo, Sokoliniec, Sulibórz, Suliborek, Wielgoszcz, Żeliszewo.

Gmina Recz sąsiaduje z:

- gminą Dobrzany, powiat stargardzki, województwo zachodniopomorskie,
- gminą Kalisz Pomorski, powiat drawski, województwo zachodniopomorskie,
- gminą Drawno, powiat choszczeński, województwo zachodniopomorskie,
- gminą Choszczno, powiat choszczeński, województwo zachodniopomorskie,
- gminą Suchań, powiat stargardzki, województwo zachodniopomorskie.

Rysunek 1. Położenie Gminy Recz na tle powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego



Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://gminy.pl/>

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski, Gmina Recz zlokalizowana jest na terenie dwóch makroregionów: Pojezierza Południowopomorskiego i Pojezierza Zachodniopomorskiego oraz trzech mezoregionów: Równiny Drawskiej, Pojezierza Ińskiego oraz Pojezierza Choszczeńskiego. Największa część gminy należy do Pojezierza Choszczeńskiego, które wiąże się z łukiem moren czołowych, uformowanych przez wysunięty na południe odrzański łob lodowcowy, gdzie wały morenowe zmieniają kierunek, tworząc człon

pośredni między Pojezierzem Myśliborskim a Pojezierzem Ińskim. Niemal cały teren Pojezierza Choszczeńskiego jest wykorzystywany rolniczo. Niewielkie tereny leśne znajdują się jedynie w pasie wzgórz czołowomorenowych.

Tabela 1. Położenie gminy Recz zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski

Gmina Recz			
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa		
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski		
Podprowincja	Pojezierza Południowopomorskie		
Makroregion	Pojezierze Południowopomorskie	Pojezierze Zachodniopomorskie	
Mezoregion	Równina Drawska	Pojezierze Ińskie	Pojezierze Choszczeńskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Gmina Recz jest w gminą o charakterze rolniczo-mieszkaniowym. Powierzchnia gminy wynosi 18 037,00 ha.¹ Największy udział w gruntach posiadają użytki rolne – grunty orne. Ponadto znaczną część powierzchni zajmują lasy i grunty leśne².

Udział gruntów ornych oraz lasów ma znaczący wpływ na stan środowiska naturalnego. Rolnictwo może prowadzić do erozji gleby, zanieczyszczenia wód, utraty różnorodności biologicznej i nadmiernego zużycia zasobów wodnych i chemicznych. Z drugiej strony, lasy są kluczowym elementem dla zachowania bioróżnorodności oraz ochrony klimatu. Istotne jest dbanie o zrównoważony rozwój obu sektorów, zachowując równowagę między potrzebami ludzkimi, a ochroną środowiska.

3.1.2 Infrastruktura techniczna

Sieć komunikacyjną na terenie gminy Recz stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Głównym szlakiem komunikacyjnym jest droga krajowa nr 10 relacji Bydgoszcz – Szczecin, której długość wynosi 22 km. Natężenie ruchu pojazdów na tej trasie jest dość znaczne. Stanowi ona główne źródło zanieczyszczeń środowiska wywołanych motoryzacją oraz jest najważniejszym emitorem ponadnormatywnego hałasu.

Oprócz drogi krajowej, przez teren gminy przebiegają także:

- droga wojewódzka nr 151 Świdwin-Gorzów Wielkopolski,
- droga powiatowa nr 1765Z granica pow. – Sulibórz,
- droga powiatowa nr 2203Z Sicko – Rybaki,
- droga powiatowa nr 2220Z Pomień – Rzecko,

¹ Dane Głównego Urzędu Statystycznego, stan na dzień 20.02.2024 r.

² Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Recz na lata 2022-2036

- droga powiatowa nr 2222Z Recz – Suliszewo – Zieleniewo – Pławno – Krzęcin,
- droga powiatowa nr 2225Z Pamięcin – Lubieniów,
- droga powiatowa nr 2226Z Recz – Kiełpino – Zieleniewo,
- droga powiatowa nr 2227Z Grabowiec – Nętkowo,
- drogi gminne.

Rysunek 2. Infrastruktura drogowa przebiegająca przez gminę Recz



Źródło: <https://www.google.pl/maps>

Dodatkowo, przez teren gminy Recz przebiega linia kolejowa nr 403 Piła Północ – Ulikowo. Średni ruch pasażerski na tej linii w 2022 roku wynosił 20-49 pasażerów na dobę³.

Rozbudowana sieć drogowa może mieć różne skutki dla środowiska na terenie gminy. Z jednej strony ułatwia dostępność i rozwój gospodarczy, zmniejszając czas podróży

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Recz_Pomorski

i ułatwiając komunikację. Z drugiej strony może prowadzić do zwiększonego zanieczyszczenia powietrza i hałasu, fragmentacji środowiska naturalnego oraz zwiększonego ryzyka wypadków drogowych. Warto więc uwzględnić te aspekty podczas planowania i rozbudowy sieci drogowej, aby minimalizować negatywne wpływy na środowisko i zdrowie mieszkańców.

Zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

Na terenie gminy Recz funkcjonuje system ciepłowniczy, który obsługiwany jest przez spółkę Bomax Energy. Ciepło wytwarzane i rozprowadzane jest z kotłowni na biomasę o mocy 4 MW. Ciepło z systemu ciepłowniczego jest dostarczane do budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej. Energia cieplna wykorzystywana jest do⁴:

- ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej w budownictwie mieszkaniowym,
- przygotowania posiłków w gospodarstwach domowych,
- ogrzewania pomieszczeń i przygotowania c.w.u., na potrzeby technologiczne w szkołach i innych obiektach.

W pozostałych obiektach na terenie gminy, ciepło wytwarzane jest za pomocą indywidualnych źródeł ciepła. W celach grzewczych najczęściej wykorzystywane są paliwa stałe⁵.

Energia elektryczna na obszarze gminy Recz pozyskiwana jest ze stacji: GPZ 110/15 kV „Recz”, GPZ 110/15 kV „Choszczno” i GPZ 110/15 kV „Krzęcin”. GPZ Recz i Choszczno wyposażone są w jeden transformator o mocy 16 MVA. GPZ Krzęcin wyposażony jest w dwa transformatory o mocy 16 MVA każdy. Przez teren gminy przebiegają linie napowietrzne wysokiego napięcia o mocy 110 kV oraz linie napowietrzne średniego napięcia. Energia elektryczna do odbiorców końcowych dostarczana jest poprzez sieć niskiego napięcia⁶.

Na terenie gminy Recz funkcjonuje sieć gazowa, której operatorem jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Gaz ziemny dostarczany jest z Gazowni w Choszcznie do mieszkańców miejscowości Recz, gdyż tylko to miasto posiada przyłącza do sieci gazowej. Stopień gazyfikacji gminy dotyczącej gospodarstw domowych wynosi 36,42%.⁷

Indywidualne źródła ciepła, w których do produkcji ciepła wykorzystywane są paliwa stałe, wpływają niekorzystnie na stan środowiska. Zastosowanie rozwiązań, w których do spalania wykorzystywany jest węgiel lub paliwa węglopochodne powodują wzrost zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, co przyczynia się do złego stanu środowiska na terenie gminy.

⁴ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Recz na lata 2022-2027

⁵ Jw.

⁶ Jw.

⁷ <https://www.psgaz.pl/mapasystemu>

Występowanie sieci gazowej na terenie gminy Recz daje możliwości mieszkańcom przyłączenia się i zastosowania bardziej ekologicznego rozwiązania niż indywidualne źródła ciepła.

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy

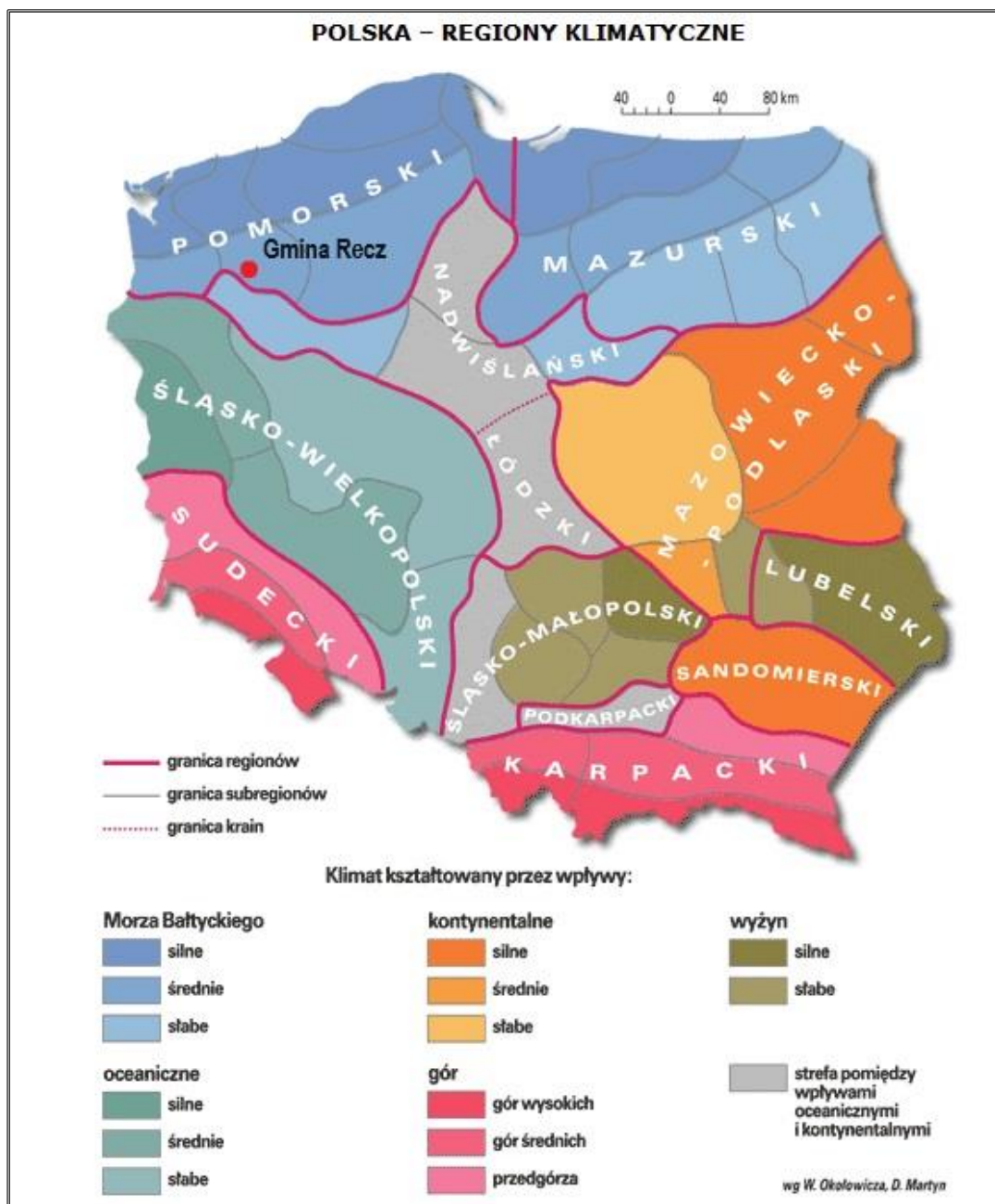
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Według klasyfikacji W. Okołowicza i D. Martyn, gmina Recz zlokalizowana jest w pomorskim regionie klimatycznym. Klimat na tym terenie określany jest jako umiarkowany, ciepły, kształtowany przez oceaniczne masy powietrza z silnymi wpływami Morza Bałtyckiego. Charakteryzuje się on chłodnym latem oraz łagodną, ale dłuższą zimą. Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 700-750 mm. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi od 225 do 235 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. 0°C, a w lipcu ok. 17°C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 8°C. Przeważają tu wiatry północno-wschodnie (wiosną) północne, północno-zachodnie (latem) oraz południowo-zachodnie (jesienią), a ich średnia prędkość wynosi 5 m/s.⁸

⁸ <https://klimat.imgw.pl/>

Rysunek 3. Położenie gminy Recz na mapie regionalizacji klimatycznej wg W. Okołowicza i D. Martyn



Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.wiking.edu.pl>

Źródła emisji zanieczyszczeń

Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych,
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją,
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) związane ze spalaniem paliw i niską emisją z rozproszonych źródeł komunalno-bytowych i technologicznych.

Emisja punktowa

Punktowe źródła emisji (zwykle kominy) to grupa zanieczyszczeń niezbyt licznych, ale cechujących się dużą ilością zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza. Emisja punktowa nazywana jest inaczej emisją przemysłową. Do zanieczyszczeń przemysłowych zaliczane są substancje wyemitowane do atmosfery na skutek procesów spalania paliw, w których główną rolę odgrywa przemysł energetyczny, a także procesów technologicznych przemysłu chemicznego, hutniczego, rafineryjnego oraz kopalni i cementowni⁹.

W 2022 roku, na terenie gminy Recz funkcjonowało 478 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, wśród których 36,19% zaklasyfikowanych było do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) i F (budownictwo). Jednakże nie są to zakłady na tyle duże, aby mogły stanowić szczególne źródła zanieczyszczeń.¹⁰

Emisja liniowa

Emisja liniowa to emisja ze źródeł ruchomych związanych z transportem pojazdów samochodowych i zużywanymi do tego celu paliwami. Emisja ta ma istotny wpływ na jakość powietrza, nisko usytuowane źródło emisji liniowej często prowadzi do powstania wysokich stężeń zanieczyszczeń w strefie przebywania ludzi.¹¹

Źródłem emisji liniowej na terenie gminy Recz jest dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna, na którą składają się: droga krajowa, droga wojewódzka, drogi powiatowe i gminne.

Emisja powierzchniowa

Emisja powierzchniowa to emisja związana z ogrzewaniem indywidualnym, a także gromadzeniem i usuwaniem odpadów. Jest ona określana emisją powierzchniową z uwagi na duże skupienie małych emitorów, na relatywnie niewielkiej powierzchni. Wielkość emisji uzależniona jest od kilku czynników¹²:

- temperatura powietrza w sezonie grzewczym,
- rodzaj i jakość stosowanego paliwa,
- typ ogrzewania,
- właściwości termoizolacyjne budynków,
- czynniki indywidualne (preferowana temperatura w mieszkaniu).

⁹ <https://mappingair.meteo.uni.wroc.pl/>

¹⁰ Dane Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 20.02.2024 r.

¹¹ <https://misja-emisja.pl/>

¹² <https://powietrze.uni.wroc.pl/>

Mieszkańcy Gminy Recz w większości wykorzystują indywidualne źródła ciepła do jego pozyskiwania. W związku z tym, iż do produkcji ciepła wykorzystywane są głównie paliwa stałe, obszar gminy narażony jest na występowanie nieczystego powietrza w jego obrębie.

W ramach poprawy jakości powietrza na terenie gminy realizowane są odpowiednie działania, takie jak realizacja Programu „Czyste Powietrze”. W ramach tego programu, mieszkańcy mogą otrzymać dofinansowanie na wymianę starych źródeł ciepła na nowe, bardziej ekologiczne. Według danych na dzień 31.12.2023 r., liczba złożonych wniosków w ramach Programu „Czyste Powietrze” wynosiła 108 sztuk, liczba zawartych umów była równa 97 sztuk, natomiast liczba zrealizowanych przedsięwzięć wynosiła 51 sztuk¹³.

Odnawialne źródła energii

Odnawialne źródła energii to źródła, których wykorzystywanie nie wiąże się z ich niedoborem, ponieważ ich zasoby w krótkim czasie ulegają odnowieniu w wyniku naturalnych procesów. Do tego typu źródeł należą między innymi: wiatr, promieniowanie słoneczne, geotermia, woda, biomasa. Zaletami pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł jest oszczędność zasobów, które są wyczerpalne, a ich wykorzystanie wiąże się z emisją zanieczyszczeń. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii jest powiązane ze zrównoważonym rozwojem i ma kluczowe znaczenie w realizacji transformacji energetycznej kraju.¹⁴

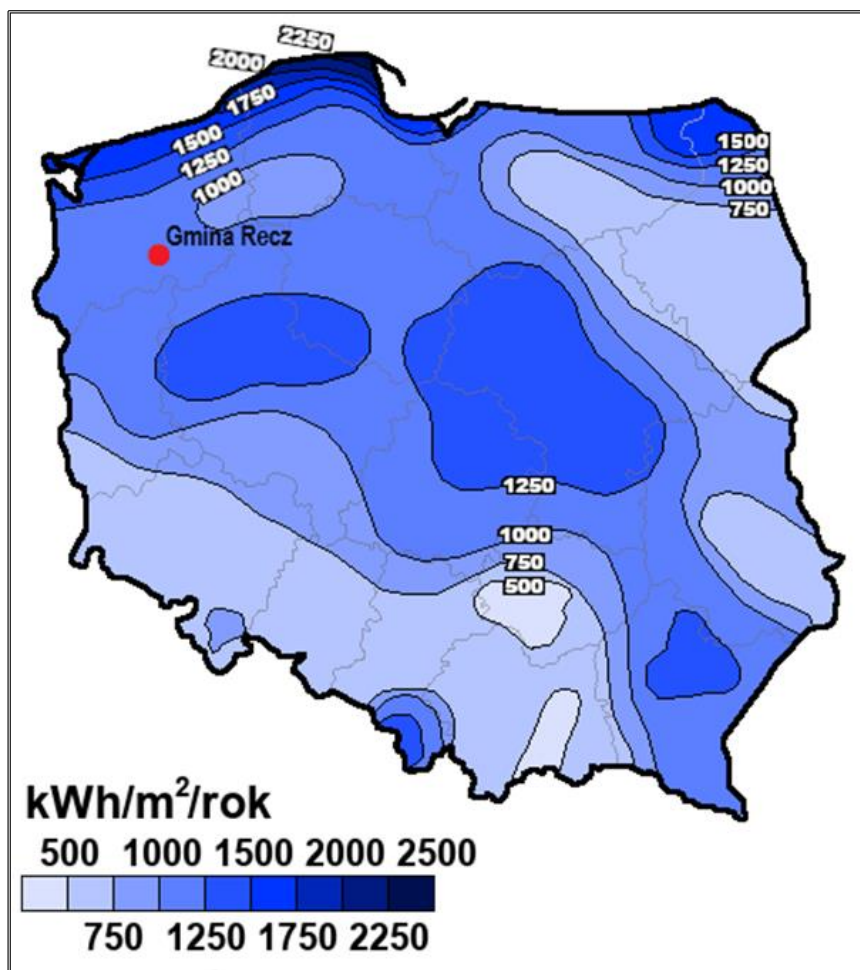
Poniższy rysunek przedstawia mapę mezoskalową wiatrów z izoliniami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni 1 m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu. Z analizy mapy wynika, że energia wiatru na terenie gminy Recz jest równa 1 250 kWh/m², przez co jest ona dobrym miejscem na lokalizację instalacji wiatrowych. Obecnie na terenie gminy nie funkcjonują żadne instalacje wiatrowe¹⁵.

¹³ <https://recz.pl/>

¹⁴ <https://swiatoze.pl>

¹⁵ Urząd Miejski w Reczu

Rysunek 4. Lokalizacja Gminy Recz na tle mapy prezentującej energię wiatru na poszczególnych obszarach



Źródło: Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Energia wodna wykorzystywana jest głównie do wytwarzania energii elektrycznej za pośrednictwem turbiny wodnej połączonej z prądnicą. Na potencjał energetyczny rzek wpływ mają przede wszystkim dwa czynniki, takie jak: spadek koryta rzeki oraz przepływy wody. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna elektrownia wodna.¹⁶

Biomasę definiuje się jako „materiały organiczne pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, jak też wszelkie substancje uzyskane z transformacji surowców tego pochodzenia”. Z tego powodu, można wyróżnić następujące rodzaje biomasy:

- drewno odpadowe w leśnictwie i przemyśle drzewnym,
- produkty uboczne i odpadowe rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, a także gospodarki komunalnej,
- produkcja, plantacje drzew i traw szybko rosnących, uprawy energetyczne.

¹⁶ Urząd Miejski w Reczu

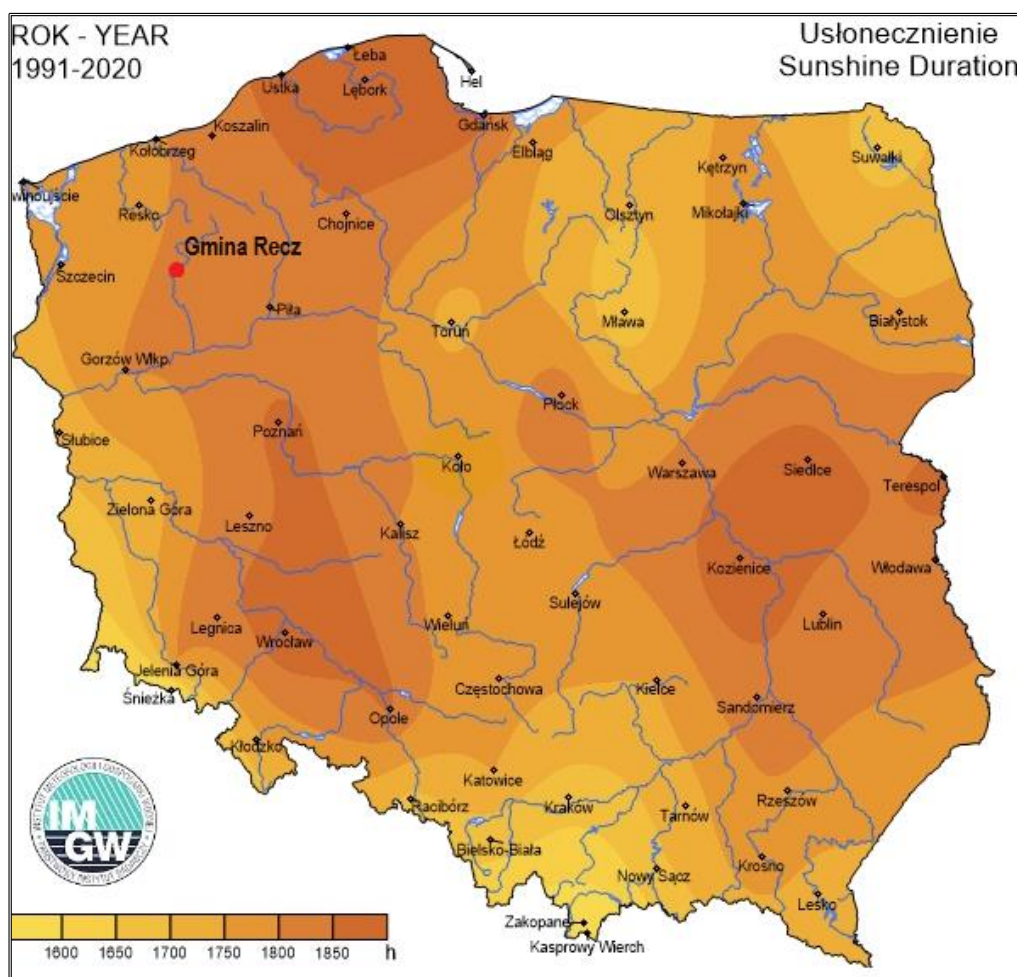
Aktualnie, na terenie gminy Recz funkcjonuje kotłownia lokalna, która wykorzystuje biomasę jako źródło energii¹⁷.

Energię słoneczną wykorzystuje się, przetwarzając ją w inne użyteczne formy, a więc w energię:

- ciepłą – za pomocą kolektorów,
- elektryczną – za pomocą ogniw fotowoltaicznych.

Poniższy rysunek przedstawia mapę nasłonecznienia Polski. Średnie nasłonecznienie w Polsce to 1 000 kWh/m² rocznie. Gmina Recz położona jest w strefie, w której nasłonecznienie jest równe ok. 1 800 – 1 850 h rocznie, co stwarza bardzo korzystne warunki do zlokalizowania instalacji fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych na tym obszarze. Na terenie gminy występują instalacje słoneczne, które zlokalizowane są w obrębie gospodarstw domowych. Ponadto znajdują się tu również trzy farmy fotowoltaiczne¹⁸.

Rysunek 5. Położenie Gminy Recz na mapie uwzględniającej nasłonecznienie Polski



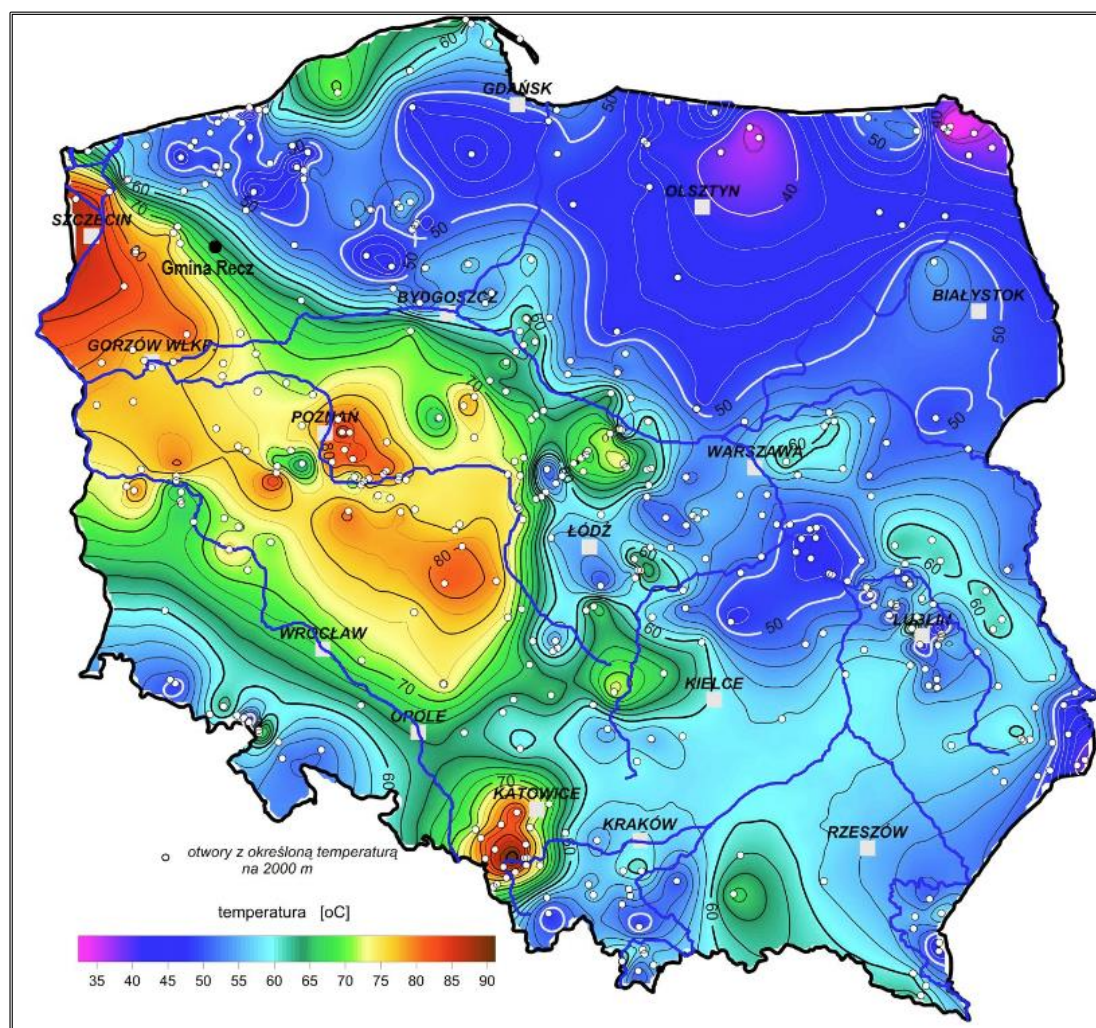
Źródło: <https://www.planergia.pl/>

¹⁷ Urząd Miejski w Reczu

¹⁸ Urząd Miejski w Reczu

Na rysunku poniżej zaprezentowana została mapa Polski z uwzględnieniem temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. Geotermię dzielimy na geotermię niskotemperaturową i wysokotemperaturową. Geotermia wysokotemperaturowa umożliwia bezpośrednie wykorzystanie ciepła ziemi, którego nośnikiem są substancje wypełniające puste przestrzenie skalne (woda, para, gaz i ich mieszaniny) o względnie wysokich wartościach temperatur. Można ją wykorzystywać w celach grzewczych, ale również m.in. do celów rekreacyjnych, hodowli ryb, produkcji rolnej itp. Geotermia niskotemperaturowa nie daje natomiast możliwości wykorzystania bezpośredniego ciepła ziemi. Wymaga ona zastosowania urządzeń wspomagających, tj. pomp ciepła, które doprowadzają do podniesienia energii na wyższy poziom termodynamiczny. Temperatura na terenie gminy Recz, na głębokości 2 000 m p.p.t. jest równa 65-70°C, w związku z czym, na tym obszarze istnieje potencjał wykorzystywania energii geotermalnej przy użyciu pomp ciepła.

Rysunek 6. Położenie Gminy Recz na mapie Polski uwzględniającej wysokość temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.



Źródło: <http://www.pgi.gov.pl/>

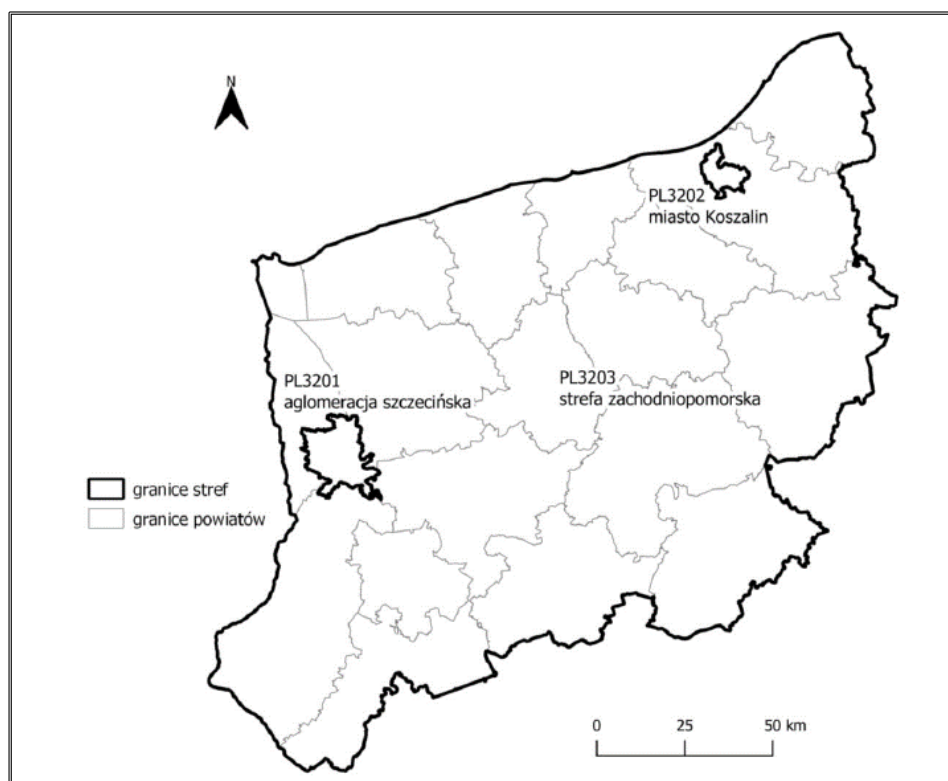
Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna, wiatrowa czy biomasa, może zmniejszyć emisję szkodliwych substancji do atmosfery oraz ograniczyć zależność od paliw kopalnych. Dzięki temu, jakość powietrza może się poprawić, co przekłada się na zdrowie mieszkańców oraz dobry stan środowiska. Ponadto, rozwój odnawialnych źródeł energii może stymulować lokalną gospodarkę.

Stan powietrza

Zgodnie z art. 89.1. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54) Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Na podstawie tej oceny sporządzane jest opracowanie: „Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Zachodniopomorskim”.

W celu oceny jakości powietrza teren kraju podzielony został na strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny. Strefy stanowią aglomeracje obejmujące miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. Gmina Recz zlokalizowana jest w strefie zachodniopomorskiej.

Rysunek 7. Podział województwa zachodniopomorskiego na strefy w celu oceny jakości powietrza za 2022 rok



Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2022

Stan jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników

modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkości stężeń na dużym obszarze.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy zachodniopomorskiej w 2022 roku.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	Faza I	Faza II	A	A	A	A	A	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2022

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x		
strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2022

Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2022 wykazała przekroczenie standardu imisyjnego dla zanieczyszczenia mającego określony poziom celu długoterminowego ozonu, zarówno dla kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, jak i kryteriów ustalonych w celu ochrony roślin.

Gmina Recz znalazła się na liście gmin, na obszarze których doszło bezpośrednio do przekroczenia ozonu na poziomie celu długoterminowego dla kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, jak i roślin.

W ramach poprawy jakości powietrza atmosferycznego, Gmina Recz prowadzi działania, które przyczyniają się do poprawy efektywności energetycznej czy też zmniejszenia emisji dwutlenku węgla. Przykładem takich działań jest uczestnictwo w programie „Czyste Powietrze”. Celem tego programu jest redukcja zanieczyszczeń powietrza poprzez wymianę starych źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w domach jednorodzinnych. Program zachęca do inwestycji w bardziej ekologiczne źródła ogrzewania i poprawę izolacji cieplnej, co przyczynia się do zmniejszenia smogu i poprawy stanu środowiska naturalnego. Mieszkańcy mogą wykorzystać fundusze z dofinansowania na¹⁹:

- wymianę starych pieców na paliwo stałe na ekologiczne źródła ciepła spełniające wymogi programu,
- instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (w tym kolektorów słonecznych),
- wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła,
- ocieplenie ścian, stropu, podłogi,
- stolarkę okienną, stolarkę drzwiową i bramy garażowe,
- mikroinstalację fotowoltaiczną,
- audyt energetyczny.

W związku z tym, iż na terenie gminy Recz nie doszło do przekroczeń stężeń substancji mogących negatywnie wpływać na środowisko, stan jakości powietrza na tym obszarze można określić jako dobry. Dobry stan jakości powietrza na terenie gminy ma istotny wpływ na ogólny stan środowiska i dobrobyt społeczny. Poprawiając jakość życia mieszkańców, redukuje ryzyko chorób związanych z zanieczyszczeniem powietrza oraz wspiera zdrowie ekosystemów poprzez ochronę różnorodności biologicznej. Dodatkowo, sprzyja rozwojowi gospodarczemu poprzez atrakcyjność turystyczną oraz przyciąganie inwestorów. W perspektywie długoterminowej, utrzymanie czystego powietrza może zmniejszyć

¹⁹ <https://jakiwniosek.pl/>

negatywne skutki zmian klimatycznych, co stanowi kluczowy czynnik dla zrównoważonego rozwoju gminy i ochrony środowiska.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- wspieranie działań polegających na likwidacji źródeł niskiej emisji, takich jak np. realizacja programu „Czyste Powietrze”,
- wykorzystywanie w nowym budownictwie ekologicznych źródeł ciepła opartych na zużyciu innych surowców niż węgiel,
- instalowanie wysokosprawnych, nowoczesnych kotłów grzewczych.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- wsparcie dla systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń,
- zapobieganie awariom w systemach grzewczych.

3. Działania edukacyjne:

- prowadzenie edukacji mieszkańców i zwiększenie ich świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, a także metod zapobiegania niekorzystnym zmianom klimatu,
- prowadzenie edukacji mieszkańców na temat działań proekologicznych i zastosowania niskoemisyjnych źródeł ciepła,

4. Monitoring środowiska:

- monitorowanie jakości powietrza przez WIOŚ.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 4. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
— realizacja Programu „Czyste Powietrze”, — funkcjonowanie systemu ciepłowniczego, — występowanie sieci gazowej, — brak dużych zakładów przemysłowych generujących emisję znacznego zanieczyszczenia powietrza, — wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.	— wykorzystywanie nieekologicznych paliw stałych do produkcji energii cieplnej, — przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu celu długoterminowego ozonu w powietrzu.
Szanse	Zagrożenia
— moda na ekologiczny tryb życia, — dofinansowania na wymianę źródeł ciepła, — edukacja ekologiczna mieszkańców,	— spalanie odpadów w indywidualnych kotłowniach,

Mocne strony	Słabe strony
— termomodernizacja budynków.	— niska świadomość ekologiczna mieszkańców, — wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, — zmiany klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Rozwój gospodarczy charakteryzuje się m.in. budową nowych zakładów przemysłowych, modernizacją już istniejących oraz rozbudową infrastruktury komunikacyjnej. Sytuacja ta wpływa na wzrost zagrożenia hałasem. Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy to hałas generowany na ogół przez źródła stacjonarne, zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz różnego typu obiektów przemysłowych, budowlanych i usługowych. Obejmuje zarówno dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny, urządzenia, części procesów technologicznych, a także wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych.

W roku 2020 przeprowadzono kontrolę podmiotu w zakresie obejmującym emisję hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej na terenie gminy Recz²⁰:

- Ferma Trzody Chlewnej w miejscowości Suliborek – „ROL-BIP” SPÓŁKA CYWILNA KRZYSZTOF BŁAŻEJCZAK, ANDRZEJ PACZEŚNY – w toku kontroli nie stwierdzono naruszeń.

W roku 2021 przeprowadzono kontrolę podmiotu w zakresie obejmującym emisję hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej na terenie gminy Recz²¹:

- Ferma Trzody Chlewnej w miejscowości Sulibórz – Ariel Pacześny – w toku kontroli stwierdzono 8 naruszeń, spośród których 2 dotyczyły emisji hałasu: nieprzekazanie sprawozdania z pomiarów emisji hałasu do środowiska z fermy po upływie 30 dni od dnia zakończenia pomiarów.

W związku ze stwierdzonymi naruszeniami Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał zarządzenie pokontrolne z dnia 25 sierpnia 2021 r. Zarządzenie

²⁰ Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie

²¹ Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie

zostało zrealizowane, o czym Kontrolowany poinformował odpowiednią z dnia 5 października 2021 r., z zachowaniem wskazanego w zarządzeniu terminu.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie ruchu pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras o wysokim natężeniu.

Źródłem hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Recz jest rozbudowana sieć drogowa, którą tworzą: droga krajowa nr 10 relacji Bydgoszcz – Szczecin, droga wojewódzka nr 151 relacji Świdwin – Gorzów Wielkopolski, drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Badania natężenia ruchu

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112).

Zgodnie ze Strategicznymi Programami Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025 oraz rocznymi programami wykonawczymi monitoringu hałasu, Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Szczecinie przeprowadziło na terenie gminy Recz pomiary hałasu drogowego w roku 2022. Wykonane zostały pomiary w 3 punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie miejscowości Recz:

- ul. Kolejowa,
- ul. Choszczeńska,
- ul. Promenada.

W dwóch punktach: ul. Kolejowa i ul. Choszczeńska wykonano pomiary krótkookresowe, natomiast w punkcie: ul. Promenada wykonano pomiary długookresowe. Badania poziomu emisji hałasu wykonywane były przy pomocy automatycznych stacji monitorowania hałasu, z równoczesnym pomiarem warunków meteorologicznych oraz struktury i natężenia ruchu komunikacyjnego.

Pomiary krótkookresowe

Wykonane pomiary pozwalają na wyznaczenie wskaźników hałasu w odniesieniu do jednej doby: L_{AeqD} , tj. równoważonego poziomu dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00) oraz L_{AeqN} , tj. równoważonego poziomu hałasu A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00). Wyniki pomiarów w poszczególnych punktach zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu drogowego w roku 2022 na terenie gminy Recz

Nazwa odcinka drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	L_{Aeq} po korekcie [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia	Wielkość przekroczenia [dB]
<i>Recz</i>							
DW 151	Recz, ul. Choszczeńska	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	19.10.2022	63,1	65	brak przekroczenia
			Noc 8h	19.10.2022	53,8	56	brak przekroczenia
DW 151	Recz, ul. Kolejowa		Dzień 16h	06.10.2022	59,6	65	brak przekroczenia
			Noc 8h	06.10.2022	48,0	56	brak przekroczenia

Źródło: Główny Inspektor Ochrony Środowiska

Analiza wyników prowadzonych pomiarów wykazała brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu dźwięku w punktach przy ul. Choszczeńskiej i ul. Kolejowej.

Pomiary długookresowe

W oparciu o pomiary kilkudniowe, powtarzane trzy razy w roku (w porze wiosennej, letniej i jesiennej), obliczane zostały długookresowe średnie poziomy dźwięku A:

- L_{DWN} – wyznaczone dla wszystkich dób z uwzględnieniem pory dnia (rozumiane jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumiane jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),
- L_N – wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumiane jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Powyższe wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem. Opierając się na wynikach pomiarów równoważnych poziomów hałasu drogowego mierzonych w określonych porach roku, w punkcie pomiarowym przy ul. Promenada w miejscowości Recz wyznaczono wartości długookresowych średnich poziomów dźwięku: poziomu dzieńno-wieczorno-nocnego – L_{DWN} oraz nocnego – L_N . Przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku wyniosły: 4,1 dB w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} oraz 5,7 dB dla wskaźnika L_N . Szczegółowe wyniki tych pomiarów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Zestawienie wyników pomiarów długookresowych monitoringu hałasu drogowego w roku 2022 na terenie gminy Recz

Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wyniki pomiarów [dB]			Obliczony poziom długookresowy [dB]		Wartość dopuszczalna [dB]		Wielkość przekroczenia [dB]	
					Dzień	Wieczór	Noc	LDWN	LN	LDWN	LN	LDWN	LN
DK 10	ul. Promenada	Recz	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	26.05.2022	68,5	67,0	66,4	72,1	64,7	68	59	4,1	5,7
				27.05.2022	68,2	68,2	64,1						
				28.05.2022	67,9	66,4	60,4						
				29.05.2022	64,6	66,0	64,4						
				11.08.2022	69,0	68,2	65,3						
				12.08.2022	69,1	67,7	65,4						
				13.08.2022	67,1	64,8	60,3						
				14.08.2022	65,5	65,1	63,3						
				15.08.2022	66,5	65,5	64,4						
				01.10.2022	68,2	68,0	63,1						
				02.10.2022	65,8	67,9	65,8						
				03.10.2022	70,9	70,9	67,0						
				04.10.2022	70,0	68,7	65,4						
				20.09.2022	69,0	64,5	58,3						

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Przekroczenie poziomu hałasu drogowego w pomiarze długookresowym stwarza zagrożenie hałasem na terenie gminy Recz. Wzrost natężenia hałasu może prowadzić do negatywnych skutków zdrowotnych dla mieszkańców, takich jak problemy ze snem, stres czy pogorszenie jakości życia. Ponadto, hałas drogowy może wpływać na środowisko naturalne, zakłócając ekosystemy oraz wpływając na zachowanie zwierząt. W rezultacie, konieczne stają się podejmowanie działań zaradczych, takich jak zastosowanie barier dźwiękochłonnych, zmiana organizacji ruchu czy promowanie środków transportu przyjaznych dla środowiska, aby ograniczyć negatywne skutki hałasu dla mieszkańców gminy Recz.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- zastosowanie materiałów wysokiej jakości podczas modernizacji, przebudowy lub rozbudowy dróg gminnych.,
- zastosowanie izolacji akustycznej, aby zminimalizować wpływ hałasu na mieszkańców.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- działania prowadzące do prawidłowego funkcjonowania infrastruktury drogowej w sytuacjach ekstremalnych.

3. Działania edukacyjne:

- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego,
- promowanie wśród przedsiębiorstw technologii o obniżonej hałaśliwości,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.

4. Monitoring środowiska:

- monitoring środowiska przyrodniczego w zakresie stanu akustycznego przez WIOŚ.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— prowadzone pomiary natężenia ruchu, — brak przekroczeń poziomu hałasu drogowego w pomiarach krótkookresowych.	— przekroczenie poziomu hałasu drogowego w pomiarach długookresowych, — występowanie dróg krajowych i wojewódzkich, które są źródłami hałasu komunikacyjnego.
Szanse	Zagrożenia
— modernizacja dróg lokalnych i wykorzystanie cichych nawierzchni drogowych, — budowa ekranów akustycznych.	— rozwój komunikacji i wzrost liczby pojazdów na drogach, — wysokie koszty rozbudowy transportu niezagrażającego środowisku naturalnemu.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54) przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane

z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie. Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe.

Energia elektryczna na obszarze gminy Recz pozyskiwana jest ze stacji: GPZ 110/15 kV „Recz”, GPZ 110/15 kV „Choszczno” i GPZ 110/15 kV „Krzęcin”. GPZ Recz i Choszczno wyposażone są w jeden transformator o mocy 16 MVA. GPZ Krzęcin wyposażony jest w dwa transformatory o mocy 16 MVA każdy. Przez teren gminy przebiegają linie napowietrzne wysokiego napięcia o mocy 110 kV oraz linie napowietrzne średniego napięcia. Energia elektryczna do odbiorców końcowych dostarczana jest poprzez sieć niskiego napięcia²².

W zakresie linii elektromagnetycznych, największe zagrożenie dla mieszkańców stanowią napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia, które są zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy.

W przedmiotowej ewidencji WIOŚ w Szczecinie odnotowano dwie stacje bazowe na terenie gminy Recz będące źródłami promieniowania elektromagnetycznego²³:

- Polkomtel Sp. z o.o. – stacja bazowa nr BT 43295, miejscowość Wielgoszcz,
- T-MOBILE Polska S.A. – stacja bazowa nr 42128, miejscowość Recz.

Dodatkowo, na terenie gminy Recz znajdują się stacje bazowe takich operatorów jak: Play, Plus, Orange i T-Mobile²⁴. Stanowią one źródła promieniowania pól elektromagnetycznych, jednakże ich koncentracja nie jest duża, przez co nie stanowią one dużego niebezpieczeństwa dla środowiska.

W ewidencji stacji bazowych wytwarzających pola elektromagnetyczne, prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Choszcznie zarejestrowano dodatkowo stację CHSO201_A Recz, gdzie prowadzącym instalację jest P4 Sp. z o.o. oraz stację BT42875 RECZ, gdzie prowadzącym instalację jest Towerlink Poland Sp. z o.o.²⁵

²² Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Recz na lata 2022-2027

²³ Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska

²⁴ <http://beta.btsearch.pl>

²⁵ Starostwo Powiatowe w Choszcznie

Badania PEM

Zgodnie ze Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025 oraz rocznymi programami wykonawczymi monitoringu pól elektromagnetycznych na lata 200-2021, pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych na terenie gminy Recz, Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Szczecinie wykonało w 2021 roku.

Pomiar pól elektromagnetycznych wykonano na terenie miasta Recz w jednym punkcie pomiarowym przy ul. Kolejowej. Pomiar wykonany był zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311). Wynikiem pomiaru była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji W_{Me} wyznaczonego na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (E_{MAX}) uzyskanej w trakcie pomiarów. Jeżeli żadna z wartości wskaźnikowych W_{Me} nie przekracza 1, dopuszczalne poziomy PEM uznaje się za dotrzymane. Zmierzona wartość w punkcie pomiarowym przy ul. Kolejowej w Reczu była poniżej oznaczalności sondy pomiarowej.

Pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetyczne wykonane w roku 2021 na terenie gminy Recz, wykazały że zmierzona wartość dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu PEM była znacznie poniżej wartości dopuszczalnych wynoszących od 28 V/m do 61 V/m określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448), a wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji W_{Me} nie przekroczyła 1.

Na terenie gminy Recz mała koncentracja stacji bazowych sieci telefonicznych nie stwarza istotnego zagrożenia promieniowania pól elektromagnetycznych. Jednakże obecność linii wysokiego napięcia może być potencjalnym źródłem zagrożenia, które może wpływać na zdrowie ludzi i środowisko naturalne. Dlatego konieczne jest monitorowanie i odpowiednie zarządzanie źródłami pól elektromagnetycznych, aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców gminy.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

1. Adaptacja do zmian klimatu:

— konserwacja infrastruktury mogącej emitować pola elektromagnetyczne i zapewnienie bezpieczeństwa jej funkcjonowania,

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

— utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym,

- opracowanie planów ewakuacyjnych i zarządzania kryzysowego w przypadku awarii instalacji generujących pola elektromagnetyczne,
- lokalizacja urządzeń w taki sposób, by wykluczyć zachodzenie na siebie obszarów o silnych oddziaływaniach pól elektromagnetycznych.

3. Działania edukacyjne:

- edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.

4. Monitoring środowiska:

- monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony przez WIOŚ.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
— mała koncentracja stacji bazowych sieci telefonicznych, — prowadzenie badań pól elektromagnetycznych na terenie gminy, — brak przekroczeń natężenia elektrycznej pola elektromagnetycznego.	— linia wysokiego napięcia przebiegająca przez teren gminy Recz.
Szanse	Zagrożenia
— prowadzenie procedur oddziaływania na środowisko, — modernizacja napowietrznej sieci energetycznej.	— wzrost liczby urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, — niska świadomość społeczna dotycząca pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Obszar gminy Recz położony jest w zlewni rzeki Warty. Sieć hydrograficzną tworzą: rzeka Ina, Stobnica oraz niewielkie jeziora, cieki podstawowe i rowy. Głównym ciekim na terenie gminy jest rzeka Ina, która stanowi największy dopływ rzeki Odry w granicach województwa zachodniopomorskiego. Jej źródła znajdują się na Pojezierzu Ińskim w rejonie miejscowości Ciemnik. Odcinek o długości 18 km znajduje się w obrębie Gminy Recz, co stanowi 14% całkowitej długości tej rzeki. Natomiast największym jeziorem na terenie gminy jest Kraśnik Duży, którego powierzchnia jest równa 17,38 ha.²⁶

Zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021, gmina Recz znajdowała się na terenie zlewni jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW600016198549 – Ina od źródeł do Stobnicy,
- RW600016198549 – Reczyca,

²⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

- RW60001818885669 – Głęboka,
- RW60001818885932 – Bagnica,
- RW60001818885934 – Sitna.

Od dnia 16 listopada 2022 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry. Poniżej przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych, które według nowego podziału znajdują się na terenie gminy:

- RW60000918885952 – Bagnica I,
- RW600009198449 – Wardynka,
- RW60000918885954 – Bagnica II,
- RW600011188877 – Drawa od Studzienicy do Płocicznej,
- LW10732 – Głębokie,
- RW600009198399 – Ina od źródeł do Stobnicy,
- RW60000918885669 – Głęboka,
- LW11072 – Sierakowo,
- RW60000919849 – Stobnica,
- RW600009198549 – Reczyca,
- RW600009198889 – Pężinka,
- RW6000161987 – Ina od Stobnicy do Krąpieli,
- LW90214 – Bytowskie.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Recz.

Tabela 9. Charakterystyka zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Recz

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
RW60000918885952	Bagnica I	PN	NAT	zagrożona
RW600009198449	Wardynka	PN	NAT	zagrożona
RW60000918885954	Bagnica II	PN	NAT	niezagrożona

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
RW600011188877	Drawa od Studzienicy do Płocicznej	RzN	NAT	zagrożona
LW10732	Głębokie	WSd_a	NAT	niezagrożona
RW600009198399	Ina od źródeł do Stobnicy	PN	NAT	zagrożona
RW60000918885669	Głęboka	PN	NAT	niezagrożona
LW11072	Sierakowo	Wsd_a	NAT	zagrożona
RW60000919849	Stobnica	PN	NAT	zagrożona
RW600009198549	Reczyca	PN	NAT	zagrożona
RW600009198889	Pężinka	PN	NAT	zagrożona
RW6000161987	Ina od Stobnicy do Krąpieli	Rz_org	NAT	zagrożona
LW90214	Bytowskie	Wsd_b	SZCW	zagrożona

Legenda:

PN – Potok lub strumień nizinny

NAT – Naturalna część wód

RzN – Rzeka nizinna

WSd_a – Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane

WSd_b – Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne

Rz_org – Rzeka o dolinie o dużym udziale torfowisk

SZCW – Silnie zmieniona część wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na terenie gminy Recz są klasyfikowane jako zlewnie w złym stanie. Na tę ogólną ocenę składają się stan/potencjał ekologiczny wód oraz stan chemiczny wód. Żadna z badanych zlewni JCWP w zakresie stanu/potencjału ekologicznego nie osiągnęła lepszego stanu niż umiarkowany. Ponadto wszystkie zlewnie poddane badaniom chemicznym osiągnęły stan chemiczny poniżej dobrego. W poniższej tabeli przedstawiona została dokładna klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na podstawie prowadzonych dotychczas badań.

Tabela 10. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na podstawie prowadzonych badań

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Ina od źródeł do Stobnicy	RW600009198399 (RW600016198549)	3 (2020)	2 (2017)	>2 (2020)	2 (2017)	Umiarkowany potencjał ekologiczny (2022)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2022)	Zły stan wód (2021)
Reczyca	RW600009198549 (RW600016198549)	3 (2020)	1 (2020)	>2 (2020)	2 (2020)	Umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2022)	Zły stan wód (2020)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Szczegółowe wyniki badań stanu JCWP Ina od źródeł do Stobnicy została przedstawiona poniżej. W roku 2020 zrealizowano program monitoringu operacyjnego, program monitoringu operacyjnego chemicznego oraz program monitoringu obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Oprócz wskaźników fizykochemicznych i biologicznych, wykonano badania substancji priorytetowych w wodzie.

Spośród elementów biologicznych badano:

- fitobentos (II klasa),
- makrobezkręgowce bentosowe (III klasa),
- ichtiofaunę (II klasa).

Klasyfikacja elementów biologicznych będąca wynikiem oceny wszystkich badanych w JCWP elementów biologicznych wskazuje na III klasę.

Spośród badanych wskaźników fizykochemicznych z grupy 3.1-3.5 wartości graniczne II klasy zostały przekroczone w przypadku zawiesiny ogólnej oraz azotu azotynowego.

Spośród wskaźników chemicznych z grupy 4.1 badanych w matrycy wodnej, stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości dla benzo(a)pirenu.

W latach 2021-2022 zrealizowano program monitoringu operacyjnego chemicznego.

Badane były substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego z grupy 4.1 w matrycy wodnej (tj. antracen, fluoranten, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, indeno(1,2,3-cd)piren, heptachlor). Spośród badanych wskaźników chemicznych, stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości benzo(a)pirenu.

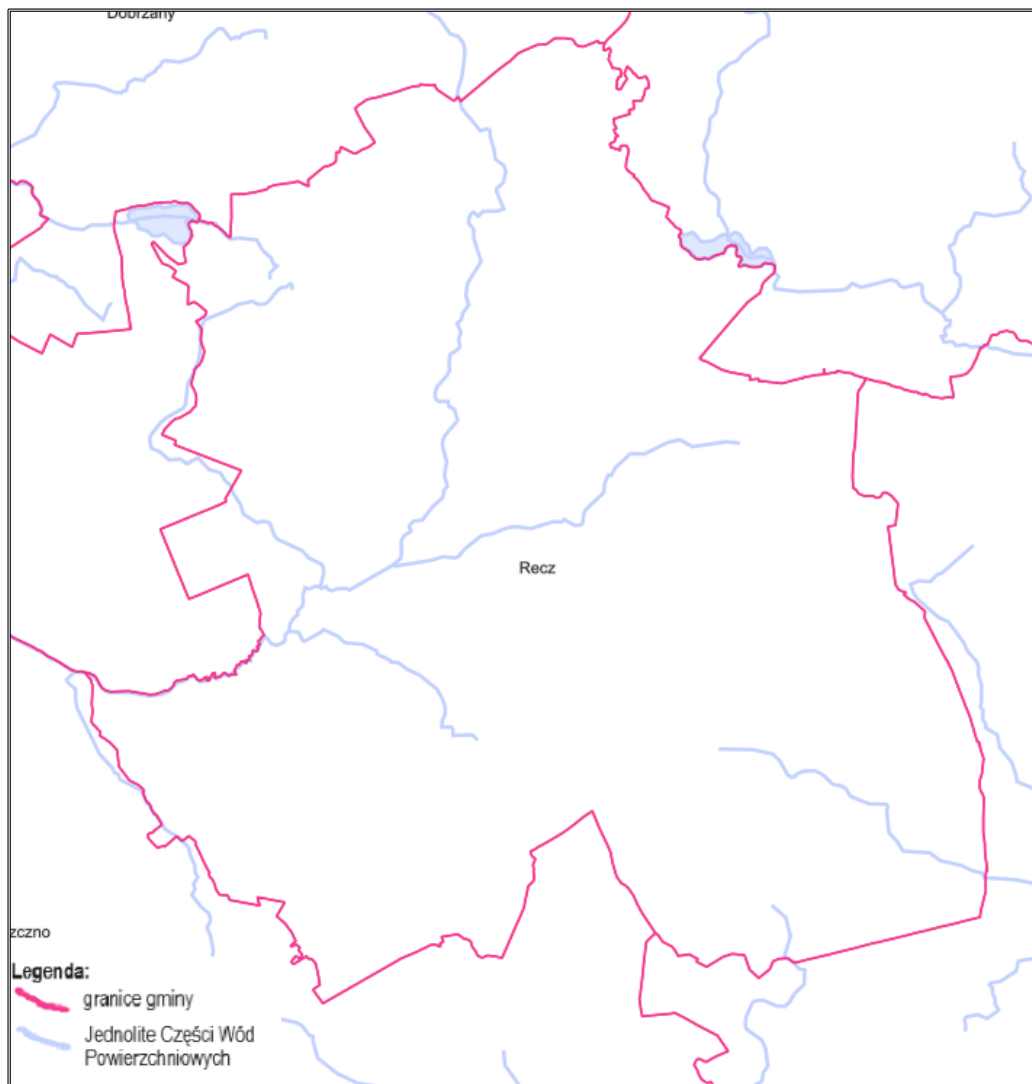
Ocena wykonana w 2022 roku na podstawie badań z lat 2017-2021r. wykazała, że wody Iny w badanym punkcie pomiarowym odznaczały się umiarkowanym potencjałem ekologicznym i stanem chemicznym poniżej dobrego.

Dla JCWP Stobnica także zrealizowano program monitoringu operacyjnego chemicznego w 2022 roku.

Badane były w matrycy wodnej metale ciężkie (kadm, ołów, rtęć i nikiel), których źródła uwolnienia znajdują się na obszarze JCWP. Nie stwierdzono jednak przekroczeń środowiskowych norm jakości badanych wskaźników.

Ocena stanu wód wykazała, że JCWP znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Recz odznaczają się złym stanem wód. Zły stan wód zostaje określony w momencie, gdy stan ekologiczny i chemiczny jest oceniany jako poziom inny niż dobry lub bardzo dobry.

Rysunek 8. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się w granicach gminy Recz



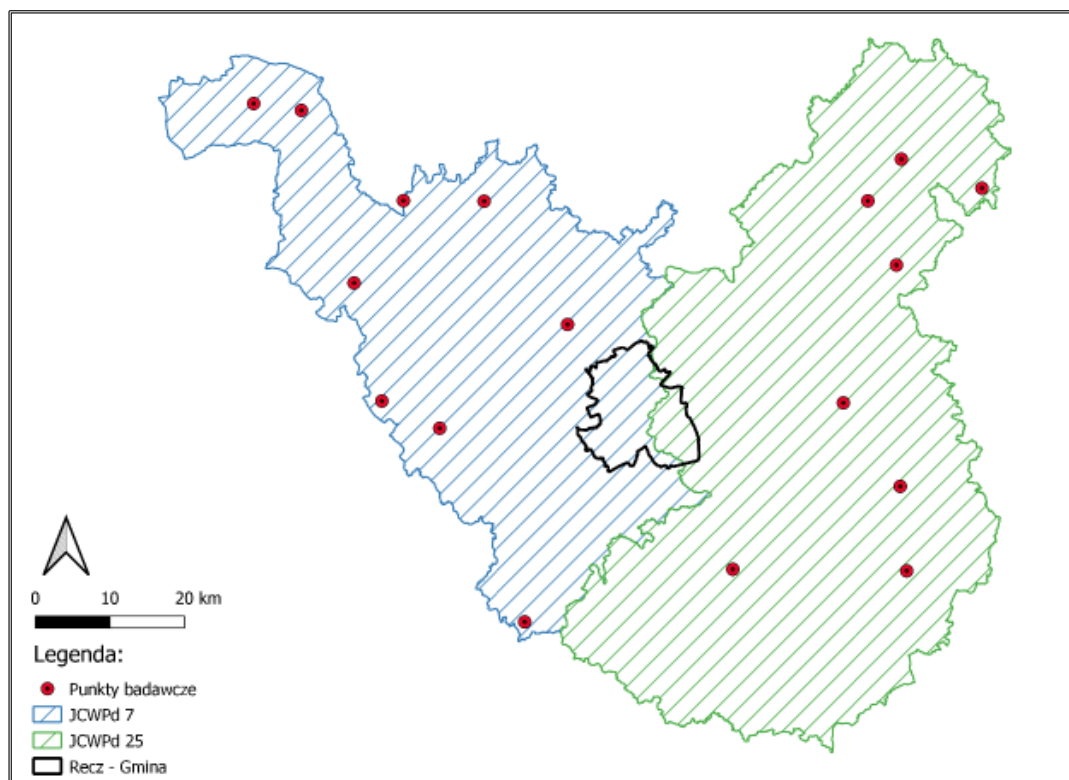
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Gmina Recz znajduje się w obrębie JCWPd:

- GW600025,
- GW60007.

Monitoring wód podziemnych wykonywany jest w ramach Państwowych Monitoringu Środowiska na obszarach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Badania w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych wykonywane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. W roku 2022 badania wód podziemnych prowadzono zgodnie z *Programem wykonawczym monitoringu jakości wód podziemnych na 2023 r.* Monitorowaniem diagnostycznym objęte zostały obydwa JCWPd w granicach, w których znajduje się gmina Recz. Badania obydwu JCWPd prowadzono łącznie w sieci 17 punktów pomiarowych. Lokalizacja punktów pomiarowych przedstawiona została na poniższej mapie.

Rysunek 9. Lokalizacja Jednolitych Części Wód Podziemnych oraz punktów monitoringu wód podziemnych w sąsiedztwie gminy Recz w 2022 roku



Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

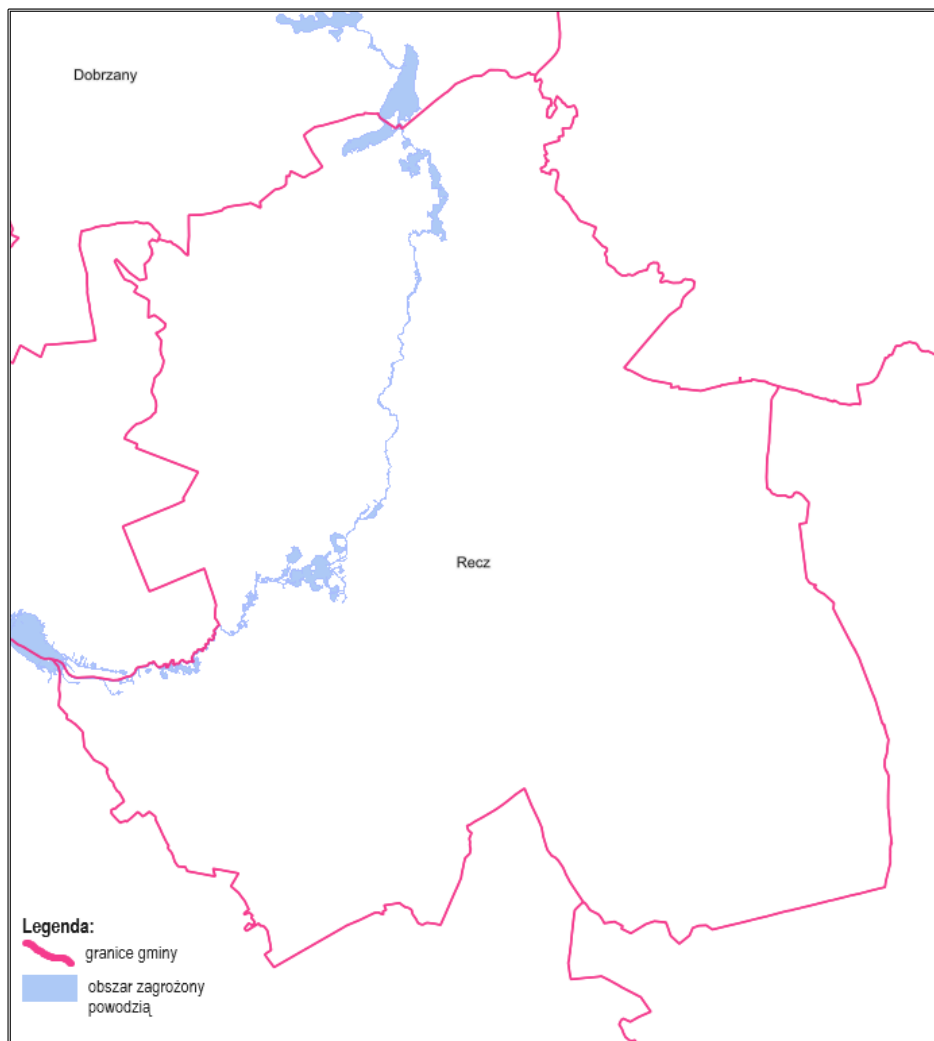
Teren gminy Recz znajduje się poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Ocena ryzyka powodziowego przygotowywana jest przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Największe zagrożenie powodziowe występuje w obrębie rzeki Iny. Wezbranie rzeki może spowodować, iż jej wody zaczną wylewać na sąsiadujące powierzchnie, wskutek czego może dojść do powodzi. Na poniższej mapie przedstawiony został obszar, który jest zagrożony możliwością wystąpienia powodzi.

Rysunek 10. Obszar na terenie gminy Recz narażony na niebezpieczeństwo powodzi



Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane jest głównie przez bezpośrednią lub pośrednią działalność człowieka, np. rolnictwo, działalność gospodarczą, poziom urbanizacji terenu.

Do możliwych zagrożeń mogących wpłynąć na zasoby i jakość wód na terenie gminy należy zaliczyć m.in.: spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, obciążonych głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem) pochodzenia rolniczego. Zjawisko to jest potęgowane przez nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz ryzyko niewłaściwego wykonywania zabiegów agrotechnicznych. W przypadku nadmiernego, długotrwałego spływu składników biogennych do wód, dochodzi do ich przeżyźnienia. Proces ten, zwany eutrofizacją prowadzi do szeregu konsekwencji tj. zakwity (gwałtowny rozwój makrofity i toksycznego fitoplanktonu – glony, sinice), zakwaszenie wód, pogłębienie strefy beztlenowej, spadek przezroczystości wody, wymieranie ichtiofauny, a także znaczne pogorszenie walorów

użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. W efekcie, zbiornik wodny ulega postępującej degradacji, która może doprowadzić do jego całkowitego zaniku na skutek zarastania. Eutrofizacja stanowi poważne zagrożenie dla wszystkich wód powierzchniowych na terenie Polski ze względu na ryzyko nadużywania nawozów i środków ochrony roślin, które dostają się do wód na skutek spływu powierzchniowego.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów gminy. W takiej sytuacji, mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne.

Susza

W ramach planu przeciwdziałania skutkom suszy wyznaczono w czterostopniowym podziale zagrożenia suszą następujące klasy obszarów²⁷:

- I klasa – obszary zagrożone w stopniu słabym,
- II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym,
- III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym,
- IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

Gmina Recz według:

- mapy klas zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych, położona jest na terenie klasy I, czyli na obszarze słabo zagrożonym,
- mapy klas zagrożenia suszą hydrologiczną, położona jest na terenie klasy II, czyli na obszarze umiarkowanie zagrożonym,
- mapy klas zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd, położona jest na terenie klasy I, czyli na obszarze słabo zagrożonym.

Na podstawie mapy łącznego zagrożenia suszą (suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną), gmina Recz znajduje się na obszarze o silnym zagrożeniu suszą.

Brak monitoringu wód podziemnych bezpośrednio na terenie gminy Recz, silne zagrożenie suszą oraz niewystarczająca liczba badanych zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych mają istotny wpływ na stan środowiska. Brak regularnej kontroli jakości wód

²⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

podziemnych może prowadzić do utraty zasobów wodnych oraz zanieczyszczenia wód przez substancje szkodliwe. Silne zagrożenie suszą może powodować obniżenie poziomu wód gruntowych oraz przyspieszenie procesów erozji i degradacji gleby. Ponadto, mała liczba badanych zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych utrudnia ocenę stanu jakości wód powierzchniowych oraz podejmowanie skutecznych działań zapobiegawczych w przypadku zanieczyszczeń. Dlatego konieczne jest wdrożenie działań edukacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania wodami, co ma na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie zrównoważonej gospodarki wodnej na terenie gminy Recz.

W 2023 roku, terenie gminy Recz wybudowano stację meteorologiczną w ramach projektu: „Zwiększenie gęstości sieci stacji meteorologicznych w Województwie Zachodniopomorskim”. Stacja meteorologiczna zbiera dane dotyczące opadów atmosferycznych, co ma kluczowe znaczenie w minimalizacji ryzyka wystąpienia suszy. Te informacje są istotne, ponieważ pozwalają na określenie, czy zarejestrowane opady są wystarczające dla utrzymania prawidłowego poziomu wilgotności gleby. W przypadku niewystarczających opadów, stacja ostrzega przed możliwym zagrożeniem suszy, umożliwiając podjęcie odpowiednich działań prewencyjnych.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- konserwacja urządzeń melioracyjnych,
- zwiększenie retencji wody,
- wyłączanie obszarów zalewowych z osiedlania się ludności – działania poprzez mpzp.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- retencjonowanie wody w okresach jej nadmiaru,
- działania prewencyjne w przypadku ryzyka wystąpienia suszy.

3. Działania edukacyjne:

- edukacja mieszkańców na temat racjonalnego wykorzystywania wód.

4. Monitoring środowiska:

- prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych przez WIOŚ.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 11. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
— monitorowanie części wód powierzchniowych w ramach PMŚ prowadzonego przez GIOŚ, — niskie ryzyko wystąpienia powodzi, — funkcjonowanie stacji meteorologicznej, dzięki której monitorowane są opady atmosferyczne przyczyniające się do minimalizacji ryzyka wystąpienia suszy.	— brak punktów monitoringu wód podziemnych zlokalizowanych bezpośrednio na terenie gminy Recz, — silne zagrożenie suszą, — mała liczba badanych zlewni JCWP, — zły stan wód powierzchniowych.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie działań z zakresu ochrony wód, — racjonalne i oszczędne gospodarowanie wodą.	— działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczenia wód, — zagrożenie powodzią, — zjawiska wynikające ze zmian klimatu (np. gwałtowne deszcze, powódzie, susze).

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Infrastruktura wodociągowa

Na terenie gminy Recz funkcjonuje sieć wodociągowa oraz stacje uzdatniania wody²⁸:

- SUW Recz wraz z siecią wodociągową,
- SUW Pamięcin wraz z siecią wodociągową Żeliszewo – Rajsko – Jarostowo,
- SUW Pomień wraz z siecią wodociągową,
- SUW Sicko wraz z siecią wodociągową,
- SUW Słutowo wraz z siecią wodociągową,
- SUW Sokoliniec wraz z siecią wodociągową,
- SUW Sulibórz wraz z siecią wodociągową,
- SUW Kraśnik wraz z siecią wodociągową,
- sieć wodociągowa Suliborek – Ferma Suliborek,
- sieć przeciwpożarowa.

Długość eksploatacyjnej sieci wodociągowej na terenie gminy Recz w 2022 roku wynosiła 24,4 km.²⁹ Do infrastruktury technicznej sieci wodociągowej przyłączonych było 70,7% budynków mieszkalnych. W latach 2018-2022 zwiększeniu uległa

²⁸ Raport o stanie gminy Recz za 2022 rok

²⁹ Raport o stanie gminy Recz za 2022 r.

ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym – wzrost o 2,57%. Szczegółowe dane dotyczące sieci wodociągowej zostały zawarte w tabeli poniżej.

Tabela 12. Sieć wodociągowa na terenie gminy Recz w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba przyłączy	szt.	553	563	563	563	563
Awarie sieci	szt.	21	23	32	21	23
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	148,1	143,1	145,7	146,2	151,9
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej	%	72,5	70,1	70,7	70,7	70,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z informacjami od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Choszczynie o jakości wody na terenie gminy Recz, w miejscowościach: Nętkowo, Pamięcin, Pomień, Rybaki, Grabowiec, Lubieniów, Sokoliniec, Sulibórz, Słutowo, Sicko, Recz, Żeliszewo, Jarostowo, Suliborek uznano, że w badanym zakresie próbki odpowiadają wymaganiom sanitarnym rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia i stwierdzono jej przydatność do spożycia przez ludzi³⁰.

Natomiast w miejscowości Kraśnik, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Choszczynie uznał, że w badanym zakresie próbki nie odpowiadają wymaganiom sanitarnym rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia i stwierdził jej warunkową przydatność do spożycia przez ludzi³¹.

Infrastruktura kanalizacyjna

Długość sieci sanitarnej w 2022 roku w gminie Recz wynosiła 25,9 km.³² Przez cały analizowany okres, tj. w latach 2018-2022, niezmienna była liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania i wynosiła ona 471 szt. Aspektem negatywnie wpływającym na funkcjonowanie sieci kanalizacyjnej jest duża liczba awarii – w roku 2022 roku odnotowano taki problem 39 razy. Ponadto długość sieci w latach 2018-2022 nie uległa zmianie, co świadczy o braku jej rozwoju w ostatnich latach. Szczegółowe dane dotyczące sieci kanalizacyjnej zostały zawarte w poniższej tabeli.

³⁰ Stan na dzień 21.02.2024 r.

³¹ Stan na dzień 21.02.2024 r.

³² Raport o stanie gminy Recz za 2022 rok

Tabela 13. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Recz

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci	km.	29,4	29,4	29,4	29,4	29,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	471	471	471	471	471
Ścieki bytowe odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam ³	109,4	103,0	98,7	95,0	95,4
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury	%	65,8	63,4	63,8	63,8	63,8
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	48	41	45	43	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Główną oczyszczalnią ścieków na terenie gminy jest oczyszczalnia w miejscowości Recz. Oczyszczalnia pracuje w systemie mechaniczno-biologicznym, a ścieki do niej są doprowadzane siecią kanalizacji grawitacyjno-tłoczonej z miasta Recz oraz wsi Nętkowo i Grabowiec z 4 przepompowniami, a także wsi Sokoliniec i Sicko z 12 przepompowniami (w tym 4 przydomowe). Po oczyszczeniu ścieki odprowadzane są do rowu melioracyjnego, a następnie do rzeki Iny.³³ Oprócz niej funkcjonują jeszcze dwie oczyszczalnie na terenie gminy.

Zgodnie z uchwałą nr XXVII/127/20 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 21 grudnia 2020 r. wyznaczona została aglomeracja Recz. Oczyszczalnia ścieków w Reczu, odpowiadająca obsłudze aglomeracji spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Ilość ścieków oczyszczonych odprowadzonych z oczyszczalni do odbiornika w roku 2022 była równa 99,0 tys.m³/r. Aglomeracja obejmuje swym zasięgiem miejscowości: Recz, Sokoliniec, Sicko, Grabowiec, Nętkowo.

Ścieki od mieszkańców, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacyjnej, odprowadzane są za pomocą przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych (szamb). Zgodnie z danymi pozyskanymi z Urzędu Miejskiego w Reczu, na terenie gminy funkcjonuje 69 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 208 szamb³⁴.

Niewystarczający stopień zwodociągowania i skanalizowania obszaru gminy Recz, spadek udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej oraz duża liczba

³³ Raport o stanie gminy Recz za 2022 rok³⁴ Stan na dzień 21.02.2024 r.

zbiorników bezodpływowych mają negatywny wpływ na stan środowiska. Brak odpowiedniej infrastruktury wodno-ściekowej prowadzi do zwiększonego ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych, co może prowadzić do degradacji jakości wód oraz zagrożenia dla zdrowia ludzi i ekosystemów wodnych. Ponadto, zbiorniki bezodpływowe mogą stanowić potencjalne źródło emisji nieoczyszczonych ścieków, co dodatkowo pogarsza jakość środowiska. W związku z tym, konieczne jest rozwinięcie infrastruktury wodno-ściekowej na obszarze gminy Recz, aby efektywnie zarządzać zasobami wodnymi i zapewnić ochronę środowiska.

Działania horyzontalne dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- wprowadzenie nowych technologii ograniczających zużycie wody,
- modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej w celu zapobiegania podtopieniom i przeciążeniom systemów odprowadzania ścieków podczas ekstremalnych opadów.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- wdrożenie zasad zużycia wody w sytuacjach nadzwyczajnego zapotrzebowania na wodę.

3. Działania edukacyjne:

- edukacja mieszkańców na temat odpowiedzialnego korzystania z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

4. Monitoring środowiska:

- monitoring wód prowadzony przez WIOŚ.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
— funkcjonująca aglomeracja ściekowa na terenie gminy, — funkcjonowanie trzech oczyszczalni ścieków na terenie gminy, — spełnienie wymagań przez oczyszczalnie ścieków w Reczu, określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w zakresie nieprzekraczającej ilości zanieczyszczeń powstałych na terenie gminy dla środowiska wodnego.	— niewystarczający stopień zwodociągowania i skanalizowania obszaru gminy, — duża liczba zbiorników bezodpływowych na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia

— rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — wyposażenie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków, tam gdzie nie jest możliwa budowa kanalizacji sanitarnej, — edukacja ekologiczna mieszkańców dotycząca prawidłowego gospodarowania wodami i ściekami.	— niewystarczająca wiedza mieszkańców na temat nielegalnego zrzutu ścieków oraz nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

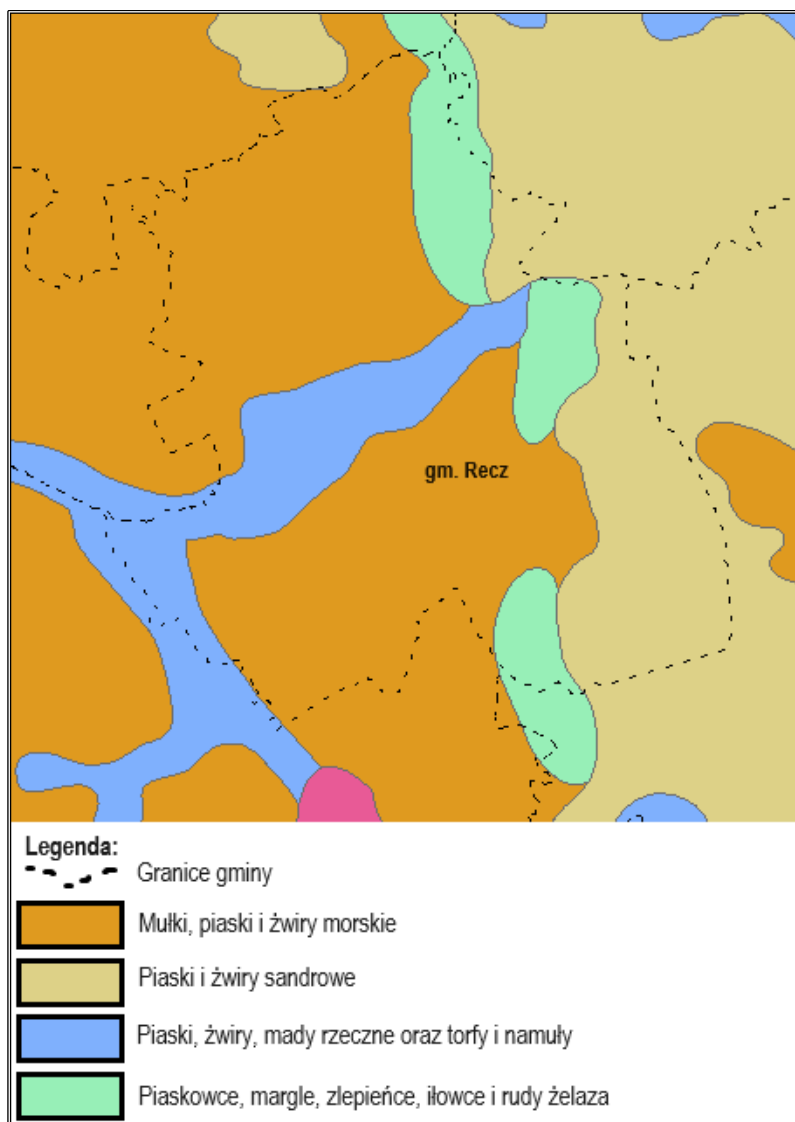
3.2.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu gminy Recz została ukształtowana podczas ostatniego zlodowacenia. Dominację stanowi krajobraz wysoczyzn równin morenowych Pojezierza Ińskiego i Choszczeńskiego, oddzielonych przebiegającą przez środek gminy pradoliną Iny. W środkowej części obszaru gminy występuje rynna polodowcowa rzeki Iny wypełniona utworami organicznymi i piaskami. W północno-wschodniej części gminy występują skupienia pagórków moreny czołowej. Znaczne różnice w wysokościach względnych występują w obrębie terenów leśnych na wschód od miejscowości Suliborek oraz między Reczem, Wielgoszczą i Nętkowem. Na południe od Recza rozciągają się faliste tereny Pojezierza Choszczeńskiego³⁵.

Poniższa mapa przedstawia utwory przypowierzchniowe występujące na terenie gminy Recz.

³⁵ Program Ochrony Środowiska dla gminy Recz na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

Rysunek 11. Mapa utworów przypowierzchniowych na terenie gminy Recz



Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl/>

Na terenie gminy Recz znajdują się dwa złoża kopalin. W poniższej tabeli została przedstawiona charakterystyka złóż występujących na terenie gminy.

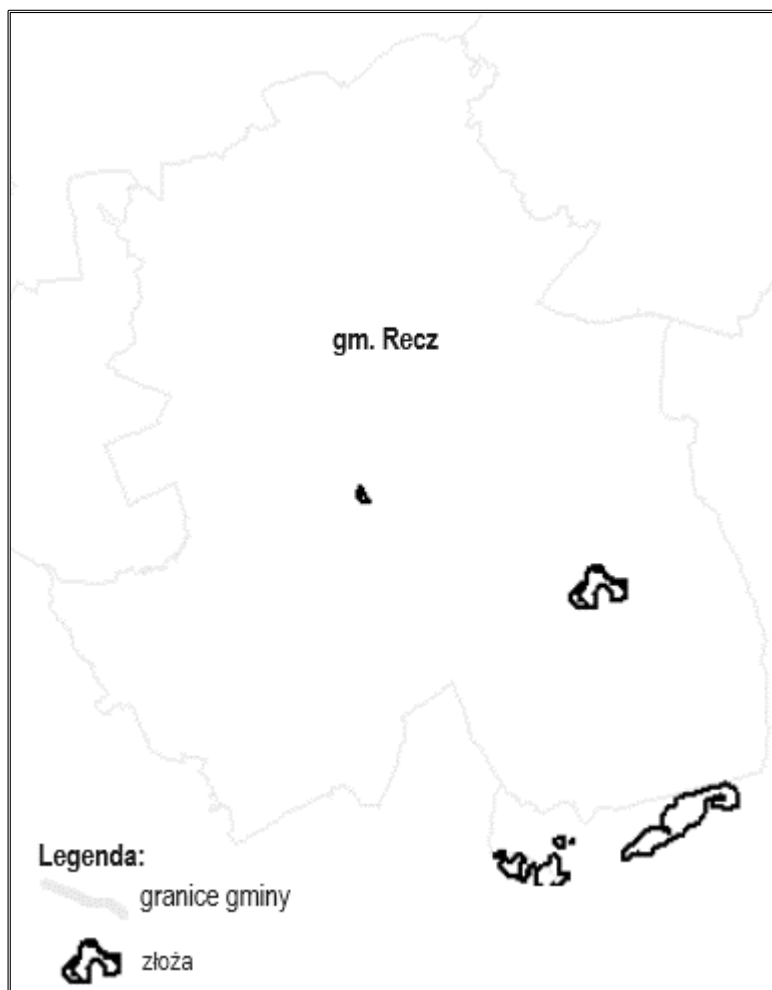
Tabela 15. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie gminy Recz

Lp.	Nr złoża	Nazwa złoża	Rekultywacja	Stan zagospodarowania złoża
1.	KR 6289	Kraśnik-Recz	wodny	Kredy – Złoże rozpoznane wstępnie
2.	KN 2907	Recz	składowisko odpadów	Piaski i żwiry – eksploatacja złoża zaniechana

Źródło: Serwis MIDAS <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Na poniższej mapie została przedstawiona lokalizacja występujących złóż na terenie gminy Recz.

Rysunek 12. Lokalizacja złóż na terenie gminy Recz



Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

Osuwisko jest przemieszczeniem się mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Ochrony Przeciwośuwiskowej SOPO) na terenie gminy nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

Przekształcenia rzeźby terenu związane z eksploatacją złóż mogą negatywnie wpływać na stan środowiska w wielu aspektach. Wydobycie surowców naturalnych często powoduje znaczące zmiany w krajobrazie, takie jak wykopy. Te przekształcenia mogą prowadzić do degradacji środowiska naturalnego poprzez niszczenie ekosystemów, zmniejszanie bioróżnorodności, a także degradację gleby i wód gruntowych. W rezultacie, przekształcenia

rzeźby terenu związane z eksploatacją złóż wymagają odpowiedniej kontroli, aby minimalizować negatywne skutki dla środowiska.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- eksploatacja złóż z zastosowaniem najlepszych technologii,
- uwzględnianie udokumentowanych złóż kopalin w tworzeniu mpzp przez gminy.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- zastosowanie procedur ograniczenia wydobycia i eksploatacji złóż w przypadku zagrożenia środowiska.

3. Działania edukacyjne:

- prowadzenie działań mających na celu informowanie społeczeństwa zarówno o korzyściach płynących z wykorzystania poszczególnych rodzajów złóż, jak i o zagrożeniach dla ludzi i środowiska z tym związanych.

4. Monitoring środowiska:

- prowadzenie kontroli podmiotów prowadzących eksploatację złóż kopalin
- kontrolowanie prowadzonych prac rekultywacyjnych terenów poeksploatacyjnych.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie złóż kopalin.	— możliwa degradacja powierzchni ziemi ze względu na eksploatację złóż, — brak danych na temat naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— rozwój nowych technologii poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych, — ochrona kopalin w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — rekultywacja obszarów zdegradowanych.	— niewystarczające środki finansowe na inwestycje z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — nielegalne (bez koncesji) pozyskiwanie surowców.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

Gmina Recz jest gminą o charakterze rolniczym. Dominującymi glebami na tym obszarze są gleby IV i V klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy znajdują się ciężkie gleby utworzone z piasków luźnych, słabo gliniastych i gliniastych oraz z glin zwałowych i mursze powstałe

z torfów. Najlepsze gleby występujące na tym obszarze to głównie gleby brunatne pszenno-żytnie i pszenne dobre, w klasach IIIA i IIIB, wytworzone najczęściej z glin lekkich, rzadziej średnich. Jednak największy procent gleb na terenie gminy stanowią zbożowo-pastewne mocne (klasa IVA i IVB). Są to gleby żytnio ziemniaczane dobre z niewielkim udziałem gleb żytnio-ziemniaczanych słabych i zbożowo-pastewnych słabych w klasie IV. Gleby te posiadają nieco lżejszy skład mechaniczny i są mniej zasobne w składniki pokarmowe, w związku z czym należy je wziąć pod uwagę przy zalesieniach³⁶.

Na terenie gminy nie został zlokalizowany punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu chemizmu gleb ornych, realizowanego w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska, z racji czego nie dokonano żadnych badań w kontekście jakości gleby na tym obszarze³⁷.

Według ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku, przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi. Według danych odczytanych z mapy zanieczyszczeń powierzchni ziemi, na terenie gminy Recz nie zidentyfikowano żadnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi³⁸.

Brak monitoringu jakości gleb stanowi istotne zagrożenie dla stanu środowiska na terenie gminy Recz. Bez regularnej oceny stanu gleb nie można skutecznie monitorować poziomu zanieczyszczeń ani zmian w strukturze gleby. Jest to szczególnie istotne w kontekście rolnictwa i ochrony środowiska naturalnego, ponieważ gleba pełni kluczową rolę w utrzymaniu zdrowych ekosystemów oraz zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego. Brak monitoringu może prowadzić do niestabilności ekosystemów glebowych, degradacji jakości gleb oraz potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzi poprzez zanieczyszczenie wód gruntowych. Dlatego ważne jest wprowadzenie działań edukacyjnych w zakresie stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej dla osób zajmujących się działalnością tego typu.

Powstała w 2023 roku, na terenie gminy Recz stacja meteorologiczna monitoruje opady atmosferyczne, co przyczynia się do monitoringu odpowiedniej wilgotności gleb. Dane zbierane przez stacje są analizowane w celu monitorowania zmian w wilgotności gleb i identyfikacji obszarów zagrożonych suszą. Dzięki temu możliwe jest wczesne reagowanie i podejmowanie odpowiednich działań, takich jak nawadnianie upraw czy ograniczenie zużycia wody.

³⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Recz na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

³⁷ <https://www.gios.gov.pl/>

³⁸ <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

Zadania horyzontalne dla obszaru interwencji: Gleby

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- stosowanie na polach uprawnych zabiegów ograniczających erozję gleb,
- monitorowanie wód w celu zapewnienia odpowiedniej wilgotności gleb,
- wdrażanie praktyk rolniczych i leśnych wspomagających retencję wody i ochronę gleby przed erozją w warunkach zmieniającego się klimatu.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- prowadzenie rekultywacji terenów zdegradowanych.

3. Działania edukacyjne:

- edukacja rolników na temat rolnictwa ekologicznego, zapobiegania zakwaszeniu gleb i zmniejszenia zużycia przez nich nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin.

4. Monitoring środowiska:

- monitoring gleb prowadzony przez WIOŚ.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— zróżnicowanie występujących gleb na terenie gminy, — brak udokumentowanych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, — funkcjonowanie stacji meteorologicznej, w ramach której prowadzone działania przyczyniają się do zapewnienia odpowiedniej wilgotności gleb.	— brak monitoringu jakości gleb.
Szanse	Zagrożenia
— popularyzacja działań ekologicznych – wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej, — programy rolno-środowiskowe.	— postępująca urbanizacja i fragmentaryzacja terenu, — zmiany klimatyczne, — erozja wodna i wietrzna gleb, — degradacja gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem nawozów sztucznych, — zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarki odpadami na obszarze gminy Recz jest realizowana na podstawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Recz: uchwały nr XXVIII/122/20 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 21 grudnia 2020 roku. Zawiera on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

W latach 2018-2022 na terenie gminy Recz nastąpił wzrost ilości zebranych odpadów o 3,08%. Tendencję wzrostową miała także ilość odpadów zebranych selektywnie o 58,69%. Szczegółowe dane w zakresie zebranych odpadów na terenie gminy zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 18. Odpady zebrane na terenie gminy Recz w latach 2018-2022

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Zebrane ogółem	t	1 334,94	1 345,25	1 402,37	1 407,17	1 376,00
Zmieszane ogółem	t	1 010,71	1 026,37	918,49	895,71	861,55
Selektywne ogółem	t	324,23	318,88	483,88	511,46	514,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szczegółowe informacje w zakresie odpadów zebranych w sposób selektywny przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 19. Ilość odpadów zebranych w sposób selektywny na terenie gminy Recz w latach 2018-2022

Rodzaj odpadów	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Papier i tektura	t	0,00	0,00	46,50	57,19	58,60
Szkło	t	63,37	80,82	101,02	103,72	110,30
Niebezpieczne	t	0,01	0,02	0,00	0,03	0,00
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	t	0,00	2,82	4,98	4,36	5,30
Wielkogabarytowe	t	125,53	90,02	149,44	159,47	157,49
Biodegradowalne	t	0,00	0,00	30,70	39,94	42,10
Zmieszane odpady opakowaniowe	t	135,32	145,20	151,24	146,75	140,66
Ogółem	t	324,23	318,88	483,88	511,46	514,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując powyższe dane, można zauważyć, że w 2018 roku udział odpadów zebranych w sposób selektywny w stosunku do ilości odpadów zebranych ogółem wynosił 24,29%, natomiast w 2022 roku, wartość ta wynosiła 37,39%. Wzrost udziału odpadów zebranych w sposób selektywny w stosunku do ilości odpadów zebranych ogółem świadczy o zwiększonej świadomości ekologicznej mieszkańców w tym zakresie.

Na terenie gminy Recz, na działce przy oczyszczalni ścieków w miejscowości Recz, w 2022 roku został utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. PSZOK przyjmuje nieodpłatnie następujące odpady komunalne³⁹:

- papier, tektura,
- drobny metal,
- tworzywa sztuczne (butelki PET, opakowania po chemii gospodarczej, folia),
- opakowania wielomateriałowe – kartony po mleku, sokach, napojach,
- szkło – butelki, słoiki (bez zawartości),
- odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe,
- ulegające biodegradacji oraz odpady zielone kuchenne, trawa,
- leki (przeterminowane, niezużyte),
- chemikalia – resztki farb, lakierów, aerozole,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – sprzęt RTV, AGD,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe (meble, wykładziny, dywany),
- odpady budowlane – z drobnych remontów w mieszkaniach,
- zużyte opony – tylko z samochodów osobowych do 4 sztuk na rok,
- sprzęt elektryczny i meble nadające się do ponownego użytku.

Na terenie gminy Recz, niedaleko miejscowości Pomień funkcjonowało składowisko odpadów komunalnych. Jednakże obszar ten został zrekultywowany w ramach projektu pn. „Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych na terenie ZMiGDP oraz gmin sąsiednich”. Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko⁴⁰.

Do zagrożeń środowiska w zakresie odpadów można zaliczyć nielegalne wysypiska śmieci, tzw. „dzikie wysypiska śmieci”. W odróżnieniu od składowiska odpadów są to miejsca niezabezpieczone i nieprzystosowane do składowania odpadów, stanowiące szczególne niebezpieczeństwo dla środowiska i człowieka.

Do gospodarki odpadami należy zaliczyć także kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. W poniższej tabeli zostały przedstawione dane dotyczące masy wyrobów zinwentaryzowanych, unieszkodliwionych i pozostałych do unieszkodliwienia zawierających azbest zebranych z gminy Recz według aktualnych danych znajdujących się w bazie azbestowej.

³⁹ <https://recz.pl/>

⁴⁰ Jw.

Tabela 20. Aktualne dane dotyczące wyrobów azbestowych na terenie gminy Recz [kg]⁴¹

Zinwentaryzowane	Unieszkodliwione	Pozostałe do unieszkodliwienia
1 207 451	282 615	924 836

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl>

Na terenie gminy Recz zinwentaryzowano 1 207 451 kg wyrobów azbestowych. Dotychczas unieszkodliwiono 23,41% z nich. Do unieszkodliwienia pozostało 924 836 kg zawierających azbest.

Wzrost ilości zebranych odpadów oraz obecność dużej ilości wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia stanowi istotne wyzwanie dla odpowiedniego gospodarowania odpadami na terenie gminy Recz. Niewłaściwie zagospodarowane odpady mogą zanieczyszczać glebę, wody oraz powietrze, powodując negatywne skutki dla zdrowia ludzi i ekosystemów. Ponadto, obecność wyrobów azbestowych stanowi dodatkowe zagrożenie ze względu na ich toksyczność i potencjalne skutki zdrowotne dla ludzi. W rezultacie, konieczne jest prowadzenie odpowiedniego gospodarowania odpadami, w tym promowanie recyklingu, redukcję ilości wytwarzanych odpadów oraz odpowiednie unieszkodliwianie odpadów azbestowych. Ma to na celu minimalizowanie ich negatywnego wpływu na środowisko i zdrowie mieszkańców gminy Recz.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- lokalizowanie obiektów gospodarki odpadami (np. składowisk, PSZOK-ów) w oddaleniu od terenów zagrożonych podtopieniami i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian klimatycznych,
- promowanie recyklingu i gospodarki odpadami organicznymi w celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych związanych z utylizacją odpadów.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

3. Działania edukacyjne:

- prowadzenie działalności edukacyjnej zarówno mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów, właściwego

⁴¹ Stan na dzień 21.02.2024 r.

postępowania z odpadami, selektywnego zbierania odpadów oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii,

— promowanie systemu selektywnego zbierania odpadów.

4. Monitoring środowiska:

— monitorowanie dzikich składowisk.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
— funkcjonowanie PSZOK na terenie gminy, — zrehabilitowany obszar po składowisku odpadów komunalnych, — wzrost udziału wartości odpadów zebranych w sposób selektywny w ostatnich latach.	— wzrost ilości odpadów wyprodukowanych ogółem, — duża ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia.
Szanse	Zagrożenia
— ciągła edukacja i zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa, — pozyskiwanie środków finansowych z funduszy na rozbudowę infrastruktury gospodarki odpadami.	— występowanie dzikich wysypisk śmieci, — rosnące koszty gospodarowania odpadami.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Gmina Recz zlokalizowana jest w obrębie 3 Nadleśnictw: Drawno, Choszczno i Dobrzany.

Na obszarze Nadleśnictwa Drawno dominują siedliska boru świeżego oraz boru mieszanego świeżego (ok. 66,30%). Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna, która stanowi 86,2% powierzchni drzewostanów. W lasach należących do tego Nadleśnictwa występują także takie gatunki, jak: brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, świerk pospolity, modrzew europejski i dagleżja zielona. W lasach Nadleśnictwa Drawno żyje ok. 60,00% z 618 gatunków kręgowców występujących w Polsce. Rozwój cywilizacji zachwiał odwieczną równowagę i regułami obowiązującymi w ekosystemach leśnych, co wpływa na bytujące tam zwierzęta. Do najcenniejszych gatunków roślin zlokalizowanych w Nadleśnictwie należą: pełnik europejski, obrazki plamiste, kukułka szerokolistna. Natomiast wśród najcenniejszych gatunków zwierząt zlokalizowanych w Nadleśnictwie należą: kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka grzebieniasta⁴².

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno dominującymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna (48,00%), olcha (16,00%) oraz dąb szypułkowy (16,00%). Innymi gatunkami drzew

⁴² <https://drawno.szczecin.lasy.gov.pl/>

znajdującymi się w tym obrębie są: brzoza, buk, dąb bezszypułkowy, świerk oraz modrzew. Szata roślinna ekosystemu leśnego to nie tylko drzewa. Krzewy i rośliny runa leśnego to jego elementy składowe. Spośród nich można wyróżnić takie gatunki, jak: pełnik europejski, obrazki plamiste oraz storczyk szerokolistny. Świat zwierzęcy lasów jest równie bogaty, jak roślinny. Gromada ssaków reprezentowana jest przez podstawowe gatunki łowne: łosia, jelenia, sarnę, dziką, daniela, zającą, lisa, jenotą, borsuką, kunę, norkę, tchórza i piżmaka. Wśród zwierząt chronionych na tym terenie znalazły się: łasica, gronostaj, podkowiec duży, mroczki i częściowo chronionych: bóbr i wydra. Ptaki reprezentowane są przez wiele gatunków rzadkich i zagrożonych: bielika, bociana czarnego, błotniaki, krogulca, kobuza, derkacza, płomykówkę, pójdkę, puszczyka, dudka, świergotka drzewnego, mucholówkę małą i wilgę. Gady bytujące na tym terenie to: jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec oraz węże: żmija zygzakowata, zaskroniec. Z płazów występują m.in. traszki, rzekotki, grzebiuszki, ropuchy, paskówki, a z owadów m.in. jelonek rogacz, paż królowej i żeglarz oraz biegacze⁴³.

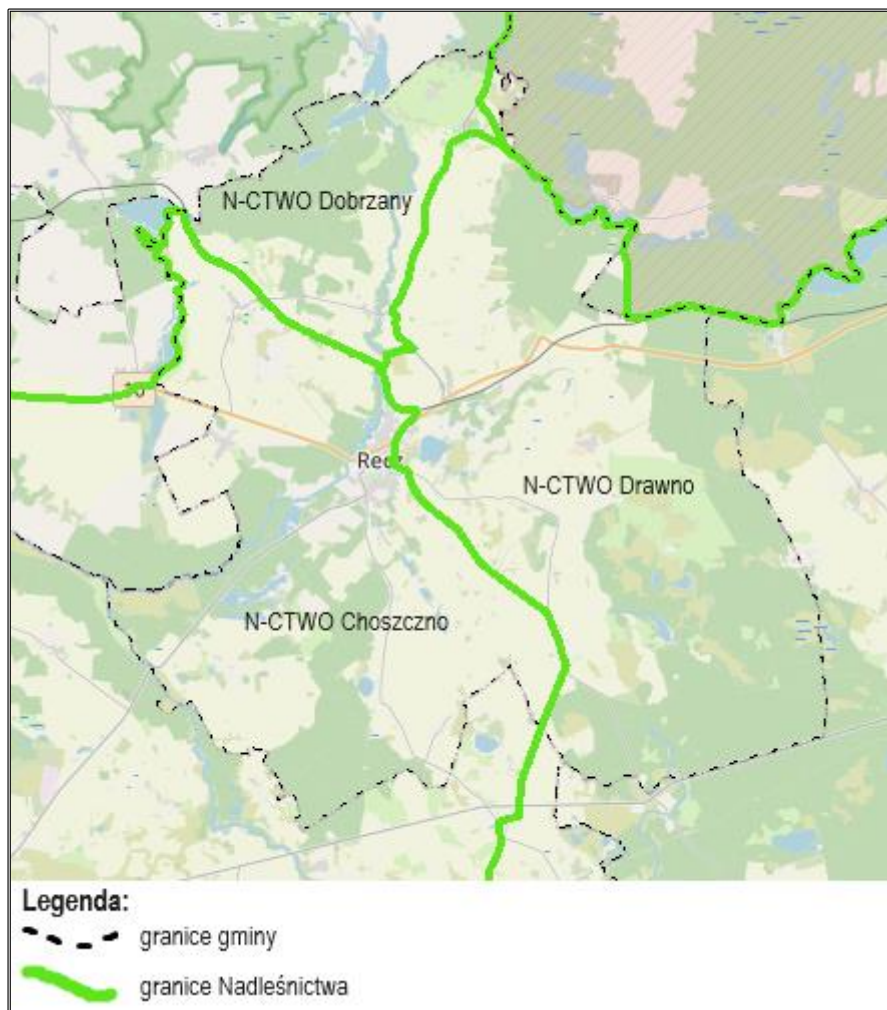
Na obszarze Nadleśnictwa Dobrzany dominującym typem siedliskowym jest las mieszany świeży. Przeważają siedliska lasowe – 69,8%, bory stanowią 20,0%, duży jest udział olsów – 9,8%. Gatunkiem dominującym jest sosna, która jako gatunek panujący występuje na 34,7% powierzchni. Świat zwierzęcy lasów jest bogaty. Gromada ssaków reprezentowana jest przez podstawowe gatunki łowne: łosia, jelenia, sarnę, dziką, daniela, zającą, lisa, jenotą, borsuką, kunę, norkę, tchórza i piżmaka. Wśród gatunków zwierząt chronionych wyróżniono: łasicę, gronostaja, orzesznicę, popielicę, koszatkę, podkowca dużego, mroczków, natomiast wśród gatunków częściowo chronionych: bobra i wydrę. Ptaki reprezentowane są przez wiele gatunków rzadkich i zagrożonych: bociana czarnego, błotniaki, krogulca, kobuza, derkacza, płomykówkę, pójdkę, puszczyka, dudka, świergotka drzewnego, mucholówkę małą, wilgę oraz bielika. Gady występujące na tym terenie to jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec oraz węże: żmija, zaskroniec i gniewosz. Z płazów występują m.in. traszki, rzekotka, grzebiuszki, ropuchy, paskówki, a z owadów m.in. mieniak tęcznik i strużnik, paż królowej i żeglarz oraz biegacze⁴⁴.

Na mapie poniżej przedstawiono zasięg poszczególnych Nadleśnictw w granicach gminy Recz.

⁴³ <https://choszczno.szczecin.lasy.gov.pl/>

⁴⁴ <https://dobrzany.szczecin.lasy.gov.pl/>

Rysunek 13. Lasy zlokalizowane na terenie gminy Recz



Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl/>

Powierzchnia lasów na terenie gminy Recz w 2022 roku wynosiła 6 367,63 ha. Było to 0,66% powierzchni zalesionej więcej w stosunku do roku 2018. Lesistość na tym obszarze w 2022 roku była równa 34,5%. Większość lasów na terenie gminy Recz to lasy publiczne należące do Skarbu Państwa. Ich udział w powierzchni ogólnej lasów jest równy 98,28%. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane z zakresu struktury lasów na terenie gminy Recz w latach 2018-2022.

Tabela 22. Struktura lasów na terenie gminy Recz w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Lesistość	%	34,2	34,3	34,3	34,3	34,5
Lasy ogółem	ha	6 325,84	6 344,04	6 344,06	6 344,05	6 367,63
Lasy publiczne ogółem	ha	6 234,82	6 234,83	6 234,83	6 234,82	6 258,40
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	6 234,82	6 234,83	6 234,83	6 234,82	6 258,40

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Lasy prywatne ogółem	ha	91,02	109,21	109,23	109,23	109,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są:

- parki narodowe, rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Recz występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Grądowe Zbocze,
- obszar chronionego krajobrazu D (Choszczno-Drawno),
- ptasi obszar Natura 2000 Ostoja Ińska (PLB320008),
- ptasi obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą (PLB320016),
- siedliskowy obszar Natura 2000 Dolina Iny koło Recza (PLH320004),
- siedliskowy obszar Natura 2000 Pojezierze Ińskie (PLH320067),
- siedliskowy obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej (PLH320046),
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody „Grądowe Zbocze” został wyznaczony na podstawie zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1996 r. Powierzchnia rezerwatu jest równa 33,22 ha. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu żyznego lasu liściastego oraz kompleksów źródliskowych wraz z procesami i ich naturalnej dynamiki oraz związaną z nimi cenną florą i fauną. Na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 kwietnia 2017 r. ustanowiono planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Grądowe Zbocze”.

Na terenie rezerwatów obowiązują zakazy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszar chronionego krajobrazu D (Choszczno-Drawno) został wyznaczony na podstawie rozporządzenia Nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. Powierzchnia tego obszaru jest równa 24 520,00 ha. Teren obszaru chronionego krajobrazu jest bardzo zróżnicowany pod względem form pokrycia terenu – z dominującymi polami przeplatają się lasy sosnowe, bagienne lasy olszowe, łąki i nieużytki. Znajduje się tu również kilkanaście jezior. Obszar chroniony obejmuje południową część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, jakim jest dolina Iny, w jego skład wchodzi także lokalne korytarze – dolina Stobnicy oraz Wardynki. Do Iny dopływa szereg bezimiennych cieków o charakterze potoków górskich. Użytkowanie w większości ekstensywne łąki nadrzeczne tworzą doskonałe siedlisko dla takich gatunków jak: derkacz, bocian biały czy bąk. W granicach obiektu zlokalizowane są na stokach dolin rzecznych lasy i zadrzewienia, będące ostoją wielu gatunków oraz stanowiące osłonę wąwozów i obszarów erozyjnych z wypływami źródeł. Okolice Recza są jedną z najbardziej interesujących florystycznie okolic Pomorza Zachodniego. Cały obszar odznacza się wysokimi walorami krajobrazowymi. Wschodnia jego część obejmuje fragment Puszczy Drawskiej.

Na terenie obszaru chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone zakazy zgodne z art. 33 ust.1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska (PLB320008) to obszar specjalnej ochrony ptaków, który został wyznaczony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. Powierzchnia tego obszaru jest równa 87 710,94 ha. Do gatunków spełniających kryteria uznania za przedmioty ochrony należą: perkoz rdzawoszyi, zausznik, bąk, czapla siwa, bocian czarny, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, gęgawa, krakwa, cyraneczka, cyranka, gągoł, nurogęś, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, derkacz, żuraw, samotnik, rybitwa czarna, puchacz, zimorodek, dzięcioł czarny, rybitwa białowąsa. Na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008.

Obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą (PLB320016) to obszar specjalnej ochrony ptaków, który został wyznaczony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. Powierzchnia tego obszaru jest równa 190 279,05 ha. Do gatunków spełniających kryteria uznania za przedmioty ochrony należą: perkoz dwuczuby, bąk, bączek, czapla siwa, bocian czarny, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, gęgawa, gągoł, nurogęś, trzmielojad, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, rybołów, kropiatka, zielonka, żuraw, słonka, samotnik, rybitwa czarna, siniak, puchacz, sóweczka, włośchatka, lelek, zimorodek, dzięcioł czarny, muchołówka mała. Na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Poznaniu z dnia 29 października ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016.

Obszar Natura 2000 Dolina Iny koło Recza (PLH320004) to specjalny obszar ochrony siedlisk, który został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Powierzchnia tego obszaru jest równa 4 471,82 ha. Siedliskami objętymi ochroną na tym terenie są: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami, jezioro eutroficzne, eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, zalewane muliste brzegi rzek, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, zmienno-wilgotne łąki trzęślicowe, ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzewczne, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, łąka rajgrasowa, źródłiska wapienne ze zbiorowiskami, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, kwaśne buczyny, żyzne buczyny, grąd subatlantycki, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, kwaśne dąbrowy, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, zalotka większa, czerwńczyk nieparek, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy, minóg rzeczny, koza, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, żółw błotny, bóbr europejski, wydra europejska, nocek duży, mopek, bielik, bocian czarny, gąsiorek. Na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. obowiązuje plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004.

Obszar Natura 2000 Pojezierze Ińskie (PLH320067) to specjalny obszar ochrony siedlisk, który został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obszar ma duże znaczenie dla fauny, w szczególności dla ptaków (148 gatunków lęgowych) oraz płazów (12 gatunków) i gadów (4 gatunki) ze względu na duży udział dobrze zachowanych siedlisk podmokłych. Duża liczba drobnych zbiorników i mokradeł sprzyja licznemu występowaniu bezkręgowców wodnych, w tym zalotki większej. Kompleks torfowisk i drobnych zbiorników położonych między jeziorem Pośrzadło i Sarnowo zasiedlają liczne i cenne populacje bezkręgowców związanych z siedliskami wodnymi i podmokłymi (zalotka większa, czerwńczyk nieparek, czerwńczyk fioletek).

Obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej (PLH320046) to specjalny obszar ochrony siedlisk, który został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008

r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE). Powierzchnia tego obszaru jest równa 74 768,36 ha. Siedliskami objętymi ochroną na tym terenie są: twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiornikami włosienniczków, suche wrzosowiska, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska nakredowe, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, kwaśne buczyny, żyzne buczyny, grąd subatlantycki, grąd śródwojewódzki i subkontynentalny, kwaśne dąbrowy, bory i lasy bagienne, łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, sosnowy bór chrobotkowy. Na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 23 listopada 2022 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046.

Na wyżej wymienionych obszarach Natura 2000 zabrania się działań zawartych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Użytek ekologiczny Welniankowy Mszar został wyznaczony na podstawie uchwały nr XIII/99/08 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 stycznia 2008 r. Użytek ten stanowi torfowisko o powierzchni 0,82 ha. Celem jego wyznaczenia jest ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodności typów siedlisk.

Użytek ekologiczny Lubieniowskie Rosiczki został wyznaczony na podstawie uchwały nr XIII/99/08 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 stycznia 2008 r. Użytek ten stanowi naturalny zbiornik wodny o powierzchni 1,00 ha. Celem jego wyznaczenia jest ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.

Użytek ekologiczny (nie nadano nazwy) został wyznaczony na podstawie rozporządzenia nr 9 Wojewody Gorzowskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. Użytek ten stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o powierzchni 8,56 ha. Celem jego wyznaczenia jest ochrona ekosystemów leśnych.

Użytek ekologiczny (nie nadano nazwy) został wyznaczony na podstawie rozporządzenia nr 9 Wojewody Gorzowskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. Użytek ten stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o powierzchni 3,52 ha. Celem jego wyznaczenia jest ochrona ekosystemów leśnych.

Użytek ekologiczny Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki i jej dopływów – VII został wyznaczony na podstawie uchwały nr XXXVII/206/13 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 26 listopada 2013 r. Użytek ten stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o powierzchni 5,62 ha. Celem jego wyznaczenia jest zachowanie w odpowiednim stanie wód płynących jako korytarza ekologicznego, stanowiącego ważny szlak wędrówek i rozrodu ryb łososiowych.

Na terenie użytków ekologicznych mogą być wprowadzone zakazy zgodne z art. 45 ust.1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ponadto na terenie gminy Recz znajdują się pomniki przyrody, których charakterystyka została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 23. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Recz

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Wieloobiektowy	Grupa drzew – 2 drzewa gatunku Klon jawor	Park w Lubieniowie, drzewa zlokalizowane są na działce o numerze ewidencyjnym 107/25, obręb Lubieniów	Rozporządzenie nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, dodatkowy, obowiązujący akt prawny: Uchwała nr XVI/76/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
2.	Wieloobiektowy	Grupa drzew – 8 drzew gatunku Dąb szypułkowy	Park w Lubieniowie, drzewa zlokalizowane są na działce o numerze ewidencyjnym 107/25, obręb Lubieniów	Rozporządzenie nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, dodatkowy, obowiązujący akt prawny: Uchwała nr XVI/76/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
3.	Wieloobiektowy	Grupa drzew – 10 drzew gatunku Buk zwyczajny odm. czerwolistna	Park w Lubieniowie, drzewa zlokalizowane są na działce o numerze ewidencyjnym	Rozporządzenie nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody,

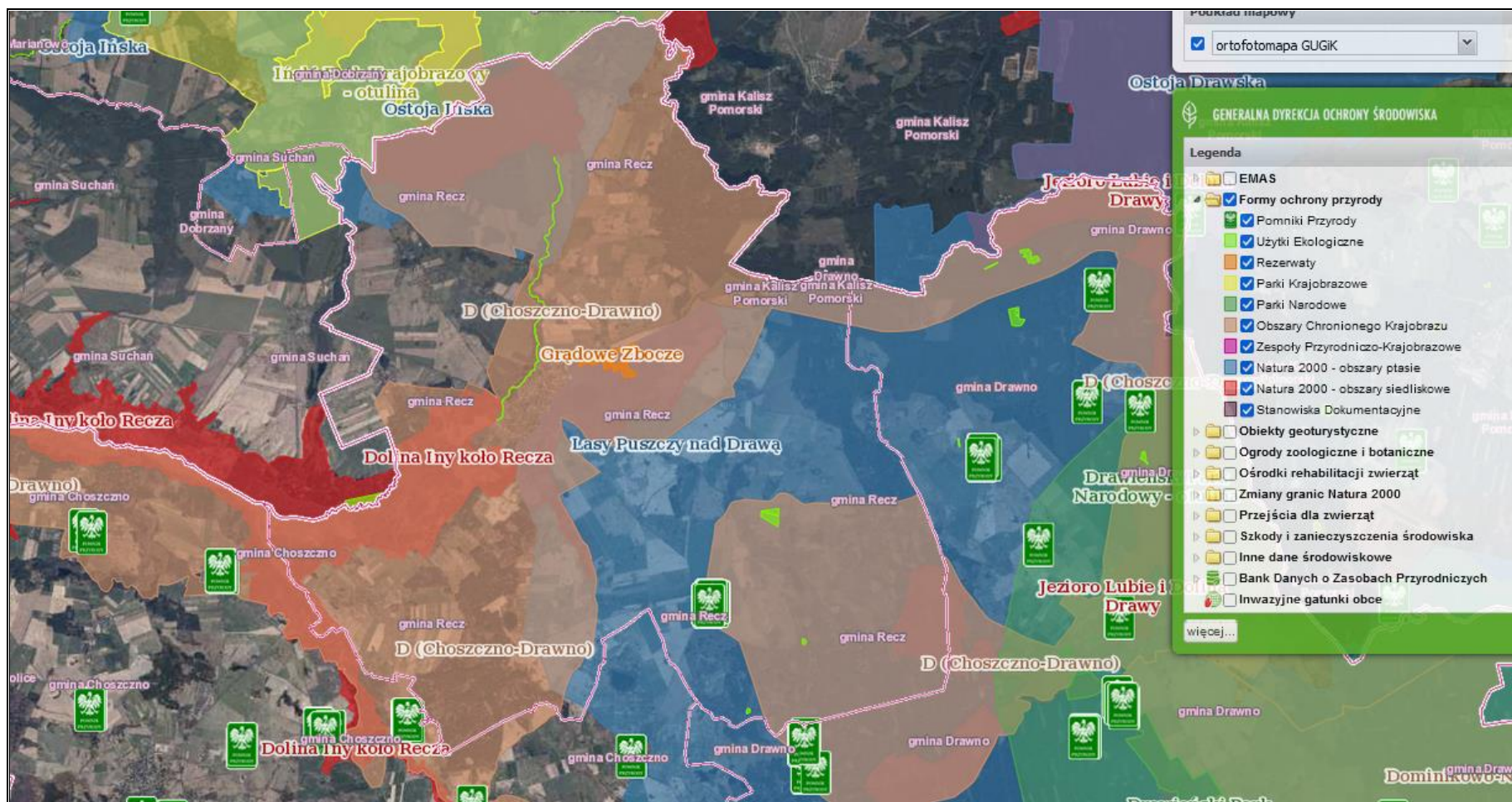
Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
			107/25, obręb Lubieniów	dodatkowy, obowiązujący akt prawny: Uchwała nr XVI/76/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
4.	Jednoobiektowy	Drzewo – Modrzew polski	Park w Lubieniowie, drzewa zlokalizowane są na działce o numerze ewidencyjnym 107/25, obręb Lubieniów	Rozporządzenie nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, dodatkowo, obowiązujący akt prawny: Uchwała nr XVI/76/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
5.	Jednoobiektowy	Drzewo – Jodła kaukaska	Drzewo rosnące na działce o numerze ewidencyjnym 107/23, obręb Lubieniów	Uchwała nr XVI/76/19 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
6.	Jednoobiektowy	Drzewo – Lipa szerokolistna	Park w Lubieniowie. drzewa zlokalizowane są na działce o numerze ewidencyjnym 107/25, obręb Lubieniów	Uchwała nr XXX/164/17 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody zlokalizowanych w Parku w Lubieniowie
7.	Jednoobiektowy	Drzewo – Świerk pospolity	Park w Lubieniowie. drzewa zlokalizowane są na działce o numerze ewidencyjnym 107/25, obręb Lubieniów	Uchwała nr XXX/164/17 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody zlokalizowanych w Parku w Lubieniowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://crfop.gdos.gov.pl/>

Na terenie pomników przyrody mogą być wprowadzone zakazy zgodne z art. 45 ust.1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na poniższej mapie przedstawiono lokalizacje poszczególnych form ochrony przyrody znajdujących się w granicach gminy Recz.

Rysunek 14. Lokalizacja form ochrony przyrody na tle gminy Recz



Źródło: <https://geoservis.gdos.gov.pl/>

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny to wydłużony obszar łączący podobne siedliska będący drogą wybieraną przez zwierzęta do przemieszczania się między nimi. Oprócz drogi wędrówki zwierząt jest też drogą rozprzestrzeniania się roślin i grzybów.

Na terenie gminy Recz znajdują się korytarze ekologiczne wyznaczone w ramach mapy przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowanej przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego.

Przebiegające przez teren gminy korytarze ekologiczne 2012 to⁴⁵:

- GKPN-24B Poligon Drawski,
- KPN-26C Puszcza Goleniowska – Puszcza Drawska,
- GKPN-25 Puszcza Drawska,
- KPN-26B Dolina Iny – Dolina Ploni.

Na terenie gminy Recz wyznaczonych zostało wiele form ochrony przyrody, których celem jest ochrona różnorodności biologicznej i naturalnych ekosystemów przed działalnością człowieka, zapewniając trwałe dziedzictwo przyrodnicze oraz zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. Jednakże, ze względu na wysoki stopień lesistości na terenie gminy istnieje zagrożenie dla stanu środowiska związane z podatnością zasobów przyrodniczych na pożary. Sprzyja to rozprzestrzenianiu się ognia, co z kolei może prowadzić do znaczących strat w ekosystemie oraz zasobach naturalnych.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze

1. Adaptacja do zmian klimatu:

- utrzymanie właściwego stanu siedlisk i gatunków,
- zwiększenie zdolności retencyjnej lasów, ich areалу oraz odporności na pogodowe zjawiska ekstremalne.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

- podejmowanie działań mających na celu zminimalizowanie występowania pożarów lasów,
- działania zmierzające do zmniejszenia wpływu suszy oraz intensywnych opadów na zasoby przyrodnicze.

3. Działania edukacyjne:

- edukacja mieszkańców w zakresie ochrony zasobów przyrody.

⁴⁵ <https://mapa.korytarze.pl/>

4. Monitoring środowiska:

— współpraca z Instytutem Ochrony Środowiska w ramach Monitoringu Środowiska.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 24. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
— liczne występowanie prawnych form ochrony przyrody na terenie gminy, — występowanie korytarzy ekologicznych na terenie gminy, — stosunkowo wysoka lesistość gminy.	— podatność zasobów przyrodniczych na zanieczyszczenia,
Szanse	Zagrożenia
— programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — zalesianie i kompensacja przyrodniczych, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych.	— postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne, — ekspansja gatunków obcych fauny i flory.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024, poz. 54) dzielimy na:

- zakłady o dużym ryzyku,
- zakłady o zwiększonym ryzyku.

W obydwu przypadkach dzielimy je jeszcze z uwzględnieniem:

- kryteriów kwalifikowania substancji do kategorii substancji stwarzających zagrożenia:
 - dla zdrowia,
 - fizyczne,
 - dla środowiska,
 - pozostałe,
- nazw i oznaczeń numerycznych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku.

Zarówno na terenie gminy Recz, jak i w powiecie choszczeńskim nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) oraz zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR)⁴⁶.

Z racji tego, iż na terenie gminy Recz występuje droga krajowa i drogi wojewódzkie, przez co obszar ten narażony jest na transport substancji niebezpiecznych, z których emitujące czynniki mogą szkodliwie wpływać na środowisko.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Małe prawdopodobieństwo przewidzenia poważnych awarii oraz obecność szlaków transportu substancji niebezpiecznych na terenie gminy stanowią znaczne zagrożenie dla środowiska. Brak precyzyjnych prognoz i środków zapobiegawczych sprawia, że społeczność jest narażona na niebezpieczeństwo nagłych katastrof ekologicznych. W razie wystąpienia takiej awarii, substancje niebezpieczne mogą zanieczyścić glebę, wody powierzchniowe i podziemne, oraz zagrażać zdrowiu i życiu mieszkańców. Dlatego konieczne jest podjęcie skutecznych działań zaradczych oraz opracowanie planów zarządzania kryzysowego, aby minimalizować ryzyko oraz ograniczyć skutki ewentualnych katastrof środowiskowych.

Zagadnienia horyzontalne dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

1. Adaptacja do zmian klimatu:

— wykorzystanie w przedsiębiorstwach znajdujących się na terenie gminy Recz, systemów przeciwwawaryjnych o wysokiej jakości technologiach.

2. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska:

— stosowanie wytycznych w zakresie planowania przestrzennego, dotyczących określenia bezpiecznych lokalizacji zakładów mogących powodować poważne awarie,
— wdrażanie systemów monitorowania i alarmowania w przypadku awarii infrastruktury, takiej jak elektrownie, rurociągi czy zakłady przemysłowe.

3. Działania edukacyjne:

— edukacja mieszkańców w zakresie stosowania procedur w przypadku wystąpienia poważnych awarii.

4. Monitoring środowiska:

⁴⁶ Wykaz zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wg stanu na 31.12.2022

- współpraca z organami Państwowej Straży Pożarnej, Wojewodą oraz WIOŚ w zakresie prowadzenia kontroli występowania awarii.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów ZDR i ZZR działających na terenie gminy Recz i powiatu choszczeńskiego.	— występowanie szlaków transportu substancji niebezpiecznych, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia wystąpienia poważnej awarii.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — wprowadzenie systemu informującego o możliwości wystąpienia awarii.	— możliwość wystąpienia zdarzeń losowych w zakładach pracy, — nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe (zmiany klimatu).

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania programów ochrony środowiska na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym, niezbędne jest uwzględnienie szeregu istotnych aspektów. Oprócz konkretnych działań, należy również brać pod uwagę zagadnienia horyzontalne, takie jak adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiskowy.

Obserwowane w ostatnich latach pogłębiające się zmiany klimatu, manifestujące się m.in. w ekstremalnie wysokich temperaturach oraz niekorzystnych zmianach warunków hydrologicznych, stwarzają znaczące wyzwania dla różnych sektorów społeczeństwa i gospodarki. Wobec tego konieczne staje się skuteczne podejmowanie działań adaptacyjnych, równoległe z wysiłkami zmierzającymi do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Strategiczny Plan Adaptacji do zmian klimatu na lata 2020-2030 został wypracowany jako kompleksowa odpowiedź na te wyzwania, mając na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W ramach działań adaptacyjnych priorytetowo uwzględnia się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych oraz wzrost częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof.

Gminy, posiadając uprawnienia do kształtowania polityki ekologicznej, wykorzystują obowiązujące przepisy w celu podejmowania działań mających na celu m.in. poprawę efektywności energetycznej, rozwój transportu czy gospodarkę odpadami.

Edukacja ekologiczna odgrywa istotną rolę w budowaniu świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska. Dlatego też, uwzględnia się ją w programach nauczania oraz w kursach zawodowych.

Państwowy Monitoring Środowiska, będący systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, jest kluczowym narzędziem w zapewnianiu wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Publikowane wyniki monitoringu umożliwiają podejmowanie świadomych decyzji oraz ocenę skuteczności podejmowanych działań w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2023-2028 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowe dane dotyczące zagadnień horyzontalnych, obejmujących adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska dla każdego obszaru interwencji zostały zawarte w rozdziałach 3.2.1. – 3.2.10. niniejszego dokumentu.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji.

W ramach obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy Recz. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury, nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 26. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴⁷	Wartość docelowa				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych oprav oświetleniowych [szt.] Źródło: Gmina Recz		według potrzeb	Poprawa efektywności energetycznej	Wymiana oprav oświetlenia ulicznego	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.] Źródło: Gmina Recz		4	Zmniejszenie emisji CO ₂	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Długość zmodernizowanych i naprawionych nawierzchni dróg [km] Źródło: Gmina Recz		według potrzeb	Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Pola elektromagnetyczne	Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych	Liczba utworzonych ewidencji źródeł pól elektromagnetycznych [szt.] Źródło: Gmina Recz	0	1	Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Gospodarowanie wodami	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt./rok] Źródło: Gmina Recz		8 (1/rok)	Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Liczba wybudowanych SUW [szt.] Źródło : Gmina Recz	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa Stacji Uzdatniania Wody wraz z modernizacją 4 ujęć wody w miejscowości Recz	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zmodernizowanych ujęć wody [szt.] Źródło: Gmina Recz	0	4				

⁴⁷ Dla części zadań nie możliwe było określenie wartości bazowej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴⁷	Wartość docelowa				
		Liczba zmodernizowanych SUW [szt.] Źródło: Gmina Recz	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Pomień	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Gmina Recz	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Gospodarka odpadami zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami	Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia [t] Źródło: Gmina Recz	924 836	462 418	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
		Stopień mieszkańców, od których odebrane i zagospodarowane są odpady komunalne [%] Źródło: Gmina Recz		100	Ograniczenie ilości odpadów Selektywne zbieranie odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych	Liczba zrewaloryzowanych i odnowionych przestrzeni zielonych [szt.] Źródło: Gmina Recz	0	1	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie	Rewaloryzacja zieleni i odnowa Parku Miejskiego w Reczu ⁴⁸	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	Liczba wyposażonych jednostek OSP [szt.] Źródło: Gmina Recz	0	2	Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Recz	Brak środków finansowych, Nagle nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

⁴⁸ Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Recz na lata 2021-2028

Tabela 27. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana opraw oświetlenia ulicznego	Gmina Recz	1 400 000	.	.	.	.	.	.	.	1 400 000	Środki zewnętrzne w ramach program „Rozświetlamy Polskę”
	Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Recz	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet własny Gminy Recz
Zagrożenie hałasem	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Recz	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet własny Gminy Recz
Pola elektromagnetyczne	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Gmina Recz	Zadanie realizowane bez nakładu finansowego.									Budżet własny Gminy Recz
Gospodarowanie wodami	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji producentów rolnych w tematyce gospodarowania wodami	Gmina Recz Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach	Zadanie realizowane bez nakładu finansowego.									Budżet własny Gminy Recz
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa Stacji Uzdatniania Wody wraz z modernizacją 4 ujęć wody w miejscowości Recz	Gmina Recz	100 000	3 500 000	3 500 000	.	.	.	.	.	7 100 000	Środki zewnętrzne w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Pomień	Gmina Recz	1 000 000	1 000 000	1 000 000	.	.	.	.	.	2 100 000	Środki zewnętrzne w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną	Gmina Recz	1 000 000	1 000 000	1 000 000	.	.	.	.	.	2 100 000	Środki zewnętrzne w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Recz	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet własny Gminy Recz
	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Recz	1 700 000	2 000 000	2 000 000	bd	bd	bd	bd	bd	5 700 000	Budżet własny Gminy Recz
Zasoby przyrodnicze	Rewaloryzacja zieleni i odnowa Parku Miejskiego w Reczu	Gmina Recz	580 000	.	.	.	.	.	.	.	580 000	Budżet własny Gminy Recz
Zagrożenia poważnymi awariami	Wypożyczenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Recz	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet własny Gminy Recz

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
		Monitorowanie przeprowadzonych remontów i modernizacji na drogach ponadlokalnych	Zarządcy dróg: krajowej, wojewódzkich i powiatowych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ,	-
		Zadania inwestycyjne w zakresie gospodarowania wodami	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	-
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
		Monitorowanie realizacji zadań ochronnych na obszarach chronionych	RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne RDOŚ	-
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Recz), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy Recz w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Recz),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współudział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Gminy Recz.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2024 poz. 54.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031” powinien zostać przygotowany z lat 2024-2025 następny z lat 2026-2027, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie, co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,

- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji Programu.

Nadzór i kontrola przebiegu realizacji i efektów wdrażania programu prowadzona będzie przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- Urząd Miejski w Reczu.

W tabeli poniżej przedstawiono propozycje wskaźników monitorowania celów *Programu Ochrony Środowiska*.

Tabela 29. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Liczba wymienionych oprav oświetleniowych [szt.] Źródło: Gmina Recz	Według potrzeb	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.] Źródło: Gmina Recz	4	
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Długość zmodernizowanych i naprawionych nawierzchni dróg [km] Źródło: Gmina Recz	Według potrzeb	Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez jego utrzymanie w granicach poziomu obowiązujących standardów
Pola elektromagnetyczne	Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych	Liczba utworzonych ewidencji źródeł pól elektromagnetycznych [szt.] Źródło: Gmina Recz	1	Zmniejszenie liczby źródeł pól promieniowania elektromagnetycznego
Gospodarowanie wodami	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt./rok] Źródło: Gmina Recz	8 (1/rok)	Świadomość ekologiczna wśród mieszkańców
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej	Liczba wybudowanych SUW [szt.] Źródło: Gmina Recz	1	Stopień wyposażenia mieszkańców w kanalizację sanitarną

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość docelowa	
		Liczba zmodernizowanych ujęć wody [szt.] Źródło: Gmina Recz	4	
		Liczba zmodernizowanych SUW [szt.] Źródło: Gmina Recz	1	
		Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Gmina Recz	1	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami	Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia [t] Źródło: Gmina Recz	462 418	Zmniejszenie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy
		Stopień mieszkańców, od których odebrane i zagospodarowane są odpady komunalne [%] Źródło: Gmina Recz	100	Świadomość ekologiczna wśród mieszkańców
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych	Liczba zrewaloryzowanych i odnowionych przestrzeni zielonych [szt.] Źródło: Gmina Recz	1	Poprawa jakości utrzymania roślinności w dobrym stanie
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	Liczba wyposażonych jednostek OSP [szt.] Źródło: Gmina Recz	2	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy Recz

Źródło: Opracowanie własne

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Recz z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 30. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju, — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej, Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii - Środowisko: — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód, — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania, — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją, — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi, — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami, — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Przyjęty w dniu 29.10.2013 r. przez Radę Ministrów	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska: — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu. Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie). Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990, Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii, Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód, — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania, — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej. Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych: — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu, — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa:	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji. Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania. Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód, — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania, — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej. Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu, — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.	— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji. Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną; Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15, Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce, Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych, Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii, Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji, Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym: — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska,	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.	Cele określone w Planie: — wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, — osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: — 55% dla roku 2025, — 60% dla roku 2030, — 65% dla roku 2035, — minimalizacja ilości składowanych odpadów: — do 30% w roku 2025,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— do 20% w roku 2030, — do 10% w roku 2035, — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu obieranych i zbieranych odpadów, — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii, — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych, — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,	Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji	— Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Cele Planu: — nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW, — osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, — stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych.	Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Cel 1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego: — Cel 1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi, — Cel 1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP. Cel 2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:	Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Cel 2.1. Zapewnienie warunków redukcyjnych możliwość wystąpienia powodzi, — Cel 2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP, — Cel 2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP. Cel 3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym: — Cel 3.1. Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel 3.2. Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych, — Cel 3.3. Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel 3.4. Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększenie jego skuteczności, — Cel 3.5. Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel 3.6. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	— Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cel: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych	Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej
Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	Przyjęta dnia 28 czerwca 2019 r. podczas posiedzenia VIII sesji Sejmiku Województwa	III Cel strategiczny: Sprawny Samorząd — Cel kierunkowy 3.3. Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury	Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Zachodniopomorskiego VI kadencji		Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego	Uchwała nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.	Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego — Kierunek 1. Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji, — Kierunek 2. Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, — Kierunek 3. Ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, — Kierunek 4. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza, — Kierunek 5. Ochrona powierzchni ziemi i racjonalne wykorzystanie gleb, — Kierunek 6. Wykorzystanie kopalin uwzględniające potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska, — Kierunek 7. Ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych, — Kierunek 8. Zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych oraz jego integracja z systemami pozaregionalnymi. Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej — Kierunek 1. Budowa i rozwój konwencjonalnych źródeł energii, — Kierunek 2. Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń elektroenergetycznych,	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek 3. Budowa i rozbudowa sieci gazowych, — Kierunek 4. Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwój systemu rozproszonych źródeł energii, — Kierunek 5. Działania na rzecz wykorzystania potencjału województwa w sektorze biogospodarki dla rozwoju energetyki odnawialnej, — Kierunek 6. Zwiększenie dostępności oraz zdolności wykorzystania technologii teleinformatycznych, — Kierunek 7. Racjonalne wykorzystanie zasobów wód do celów komunalnych, gospodarczych i przyrodniczych, — Kierunek 8. Budowa i rozbudowa systemów oczyszczania ścieków zgodne z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków, — Kierunek 9. Zahamowanie wzrostu i obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy, — Kierunek 10. Usprawnienie systemu gospodarki odpadami.	— Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii
Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego 2030	Uchwała nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r.	Cel OKJP I: Ochrona powietrza, Cel OKJP II: Ochrona klimatu, Cel ZH I: Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego, Cel PEM I.: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi, Cel GW I: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, Cel GW II: Ochrona przed niedoborem wody i powodzią,	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel GW III: Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza, Cel GWS I: Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa, Cel ZG I: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, Cel GL I: Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu, Cel GO I: Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, Cel GO II: Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, Cel ZP I: Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych, Cel ZP II: Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych, Cel ZP III: Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych, Cel ZP IV: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, Cel ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.	— Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego	Uchwała nr III/33/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2019 r.	Podstawowe działania określone w Programie: — budowa nowych dróg lub torowisk – wyprowadzenie ruchu z terenów gęstego zaludnienia – szacunkowa $S = 5-10$ dB, — zastosowanie cichych nawierzchni drogowych $S = 1-5$ dB, — budowa ekranów akustycznych w istniejących i nowych odcinkach dróg – $S = 10-15$ dB,	Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— modernizacja istniejących odcinków S = 3- 10 dB, — modernizacja taborów kolejowych S = 3- 10 dB. Działania dodatkowo – wspomagające: — budowa ekranów akustycznych S = 10- 15 dB, — stosowanie cichych nawierzchni – remont warstwy ścieralnej S = 1- 3 dB, — szlifowanie szyn w przypadku linii kolejowych S = 0-5 dB (zależy od stanu torowisk). Działania wspólne profilaktyczne w celu polepszenia lub uniknięcia pogorszenia stanu klimatu akustycznego: — utrzymanie w dobrym stanie nawierzchni drogowych, torowisk, — rozsądna polityka planowania przestrzennego, — edukacja ekologiczna.	
Program ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej	Uchwała nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 czerwca 2020 r.	Program wskazuje następujące kierunki działań naprawczych: — Redukcja emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW, — Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza, — Prowadzenie edukacji ekologicznej, — Prowadzenie działań kontrolnych, — Wdrażanie tzw. uchwały antysmogowej.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032	Uchwała nr XX/240/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 października 2020 r.	Cele: - Utrzymanie tendencji oddzielania wzrostu ilości wytwarzanych odpadów do wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB, - Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		III. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów, IV. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów, V. Gospodarowanie odpadami ukierunkowane na gospodarkę w obiegu zamkniętym. Osiągnięcie celów będzie możliwe poprzez realizację wyznaczonych kierunków: — Intensyfikację edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami, — Wspieranie wdrażania w życie gospodarki o obiegu zamkniętym, koncepcji gospodarczej, w której produkty, materiały oraz surowce powinny pozostać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być jak najbardziej zminimalizowane, — Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling oraz odzysk energii zawartej w odpadach w procesach termicznego ich przekształcenia, — Wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów, — Wskazanie w planie inwestycyjnym, będącym załącznikiem do WPGO, infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia zgodności z unijnymi dyrektywami w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w tym wdrożenia hierarchii sposobów postępowania z odpadami, osiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, wdrożenie gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym,	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Właściwe zaplanowanie w planie inwestycyjnym niezbędnych inwestycji pozwalających na osiągnięcie celów w zakresie gospodarki odpadami wynikających z przepisów krajowych oraz UE.	
Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030	Uchwała nr XIV/115/2016 Rady Powiatu w Choszczynie z dnia 20 września 2016 r.	Cel strategiczny 1: Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej Cel operacyjny 3.1.2. Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej Cel strategiczny 4: Rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych Cel operacyjny 3.4.1. Ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2030 r.	Uchwała nr XXV/219/2021 Rady Powiatu Choszczeńskiego z dnia 15 grudnia 2021 r.	Cel: Ochrona powietrza, z uwzględnieniem zmian klimatu — Kierunek: Ochrona jakości powietrza oraz klimatu w powiecie choszczeńskim — Kierunek: Dalszy wzrost wykorzystania OZE — Kierunek: Ograniczenie emisyjności transportu, rozwoju transportu publicznego Cel: Poprawa klimatu akustycznego w powiecie choszczeńskim — Kierunek: Ochrona klimatu akustycznego w powiecie — Kierunek: Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi — Kierunek: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi Cel: Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych Cel: Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą — Kierunek: Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego/gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatyczne Cel: Dalszy rozwój infrastruktury wodościekowej i racjonalna gospodarka wodnościekowa — Kierunek: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej — Kierunek: Działania administracyjno-kontrolne Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi — Kierunek: Ochrona i racjonalna eksploatacja złóż kopalin Cel: Ochrona gleb oraz racjonalna gospodarka zasobami glebowymi — Kierunek: Rekultywacja składowiska odpadów — Kierunek: Ochrona przed osuwiskami — Kierunek: Ochrona gleb Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami — Kierunek: Racjonalna gospodarka odpadami, w tym komunalnymi — Kierunek: Działania administracyjno- kontrolne, edukacyjne Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych — Kierunek: Zarządzanie zasobami przyrodniczymi — Kierunek: Ochrona obszarów cennych pod względem przyrodniczym Cel: Rozwój i utrzymanie terenów zieleni	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek: Ochrona terenów zieleni Cel: Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych, edukacja przyrodnicza — Kierunek: Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej — Kierunek: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii — Kierunek: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Recz na lata 2022-2027	Uchwała nr XLVIII/255/23 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 15 lutego 2023 r.	W niniejszym dokumencie określone zostały następujące cele operacyjne Gminy Recz: — Cel redukcji emisji CO₂ w stosunku do roku bazowego o 104 305,39 Mg — Cel redukcji zużycia energii finalnej w 2027 r. w stosunku do 2010 r. o 30 957,14 MWh — Cel zwiększenia udziału OZE w ogólnym zużyciu energii finalnej o 22 090,27 MWh w 2027 r.	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂
Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Recz na lata 2022-2036	Uchwała nr XXXVIII/201/22 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 26 stycznia 2022 r.	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego — Kierunek 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego — Kierunek 2. Poprawa funkcjonowania systemu oświetleniowego — Kierunek 3. Modernizacja sieci elektroenergetycznej	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel 2. Ograniczenie oddziaływaniami systemów energetycznych na środowisko — Kierunek 1. Zwiększenie stopnia wykorzystania OZE — Kierunek 2. Likwidacja źródeł niskiej emisji	— Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Recz na lata 2015-2032	Uchwała nr XVI/87/16 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 19 stycznia 2016 r.	Cele Programu: — zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucenie odpadów m.in. do lasów), — stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi, — zachęcanie mieszkańców do udziału w Programie poprzez wykorzystanie potencjalnej możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków pomocowych UE dzięki zapisom w RPO województwa zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, — stworzenie sprzyjających warunków usuwania wyrobów azbestowych w całym okresie działania Programu, — kompleksowe zorganizowanie usuwania azbestu i koordynacja robót budowlanych koniecznych do zakończenia procesu wymiany pokryć na bezazbestowe.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Recz	Uchwała nr IX/51/03 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 9 lipca 2003 r.	Głównym celem studium jest zapewnienie podstaw formalno-prawnych i merytorycznych do przygotowania realizacji inwestycji powodujących skutki przestrzenne w obszarze gminy poprzez:	Cel: Poprawa jakości powietrza — Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek: Zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla określonych w studium obszarów, — decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania wydawane w trybie rozprawy administracyjnej dla określonych w studium obszarów i sytuacji. Celami współzależnymi są: — zapewnienie podstaw do koordynacji polityki przestrzennej państwa z polityką samorządu gminy, — zapewnienie warunków dla realizacji celów publicznych (lokalnych i ponadlokalnych) indywidualnych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych przez określenie zasad i kryteriów, jakie należy uwzględnić z uwagi na występujące uwarunkowania.	— Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym Cel: Zapobieżenie ryzyka wystąpienia promieniowania pól elektromagnetycznych — Kierunek: Minimalizacja możliwości promieniowania pól elektromagnetycznych Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie — Kierunek: Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarki wodnej Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek: Ograniczenie ilości odpadów — Kierunek: Selektywne zbieranie odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących w dobrym stanie Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek: Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnej awarii

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2024 poz. 54).

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie gminy Recz oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Gmina Recz to gmina miejsko-wiejska, zlokalizowana w powiecie choszczeńskim, na terenie województwa zachodniopomorskiego. Powierzchnia gminy wynosi 18 037,00 ha. Jest to gmina o charakterze rolniczo-mieszkaniowym. W skład gminy wchodzi 15 sołectw: Grabowiec, Jarostowo, Lubieniów, Nętkowo, Pamięcin, Pomień, Rajsko, Rybaki, Sicko, Słutowo, Sokoliniec, Sulibórz, Suliborek, Wielgoszcz i Żeliszewo. Sieć komunikacyjną na terenie gminy Recz tworzą: droga krajowa nr 10, droga wojewódzka nr 151, drogi powiatowe i gminne. Ponadto przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 403. Rozbudowana sieć komunikacyjna przyczynia się do zwiększonego zanieczyszczenia powietrza i hałasu.

Na terenie gminy Recz funkcjonuje system ciepłowniczy, jednakże znaczna liczba mieszkańców wykorzystuje do produkcji ciepła indywidualne źródła energii. Paliwami wykorzystywanymi do spalania są paliwa stałe, które powodują wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza. Elementem negatywnie wpływającym na stan środowiska jest także przebiegająca w granicach gminy sieć wysokiego napięcia, która jest źródłem pól elektromagnetycznych.

W obrębie gminy Recz występują korzystne warunki do wykorzystywania energii odnawialnej słonecznej, wiatrowej oraz geotermalnej przy użyciu pomp ciepła. Obecnie na terenie gminy występują trzy farmy fotowoltaiczne. Wykorzystywanie tego typu źródeł korzystnie wpływa na środowiska dzięki zmniejszonej emisji szkodliwych substancji uwalnianych do atmosfery przy produkcji energii przy wykorzystaniu indywidualnych źródeł.

Stan jakości powietrza na terenie gminy Recz oceniany jest na podstawie stanu jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Gmina Recz została zaklasyfikowana do strefy zachodniopomorskiej, dla której odnotowano przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu, zarówno dla kryteriów ustawionych w celu ochrony zdrowia ludzi, jak i kryteriów ustalonych w celu ochrony roślin. Gmina Recz znalazła się na liście gmin, na obszarze których doszło bezpośrednio do przekroczenia ozonu na poziomie celu długoterminowego dla kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, jak i roślin. W ramach poprawy jakości powietrza atmosferycznego, mieszkańcy Gminy mogą pozyskać dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła oraz inne działania służące poprawie jakości powietrza, w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

W kwestii hałasu, zagrożenie na terenie gminy Recz stanowi natężenie ruchu drogowego. Na drodze krajowej nr 10 doszło do przekroczeń natężenia hałasu na poziomie długoterminowym. Wzrost natężenia hałasu może prowadzić do negatywnych skutków zdrowotnych dla mieszkańców oraz środowiska.

W zakresie promieniowania pól elektromagnetycznych, główne zagrożenie stanowią linie wysokiego napięcia przebiegające przez teren gminy. Innymi źródłami promieniowania są także stacje bazowe sieci telefonicznych, jednakże ich mała koncentracja nie stwarza istotnego zagrożenia promieniowania pól elektromagnetycznych.

Gmina Recz zlokalizowana jest na terenie następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- RW60000918885952 – Bagnica I,
- RW600009198449 – Wardynka,
- RW60000918885954 – Bagnica II,
- RW600011188877 – Drawa od Studzienicy do Płocicznej,
- LW10732 – Głębokie,
- RW600009198399 – Ina od źródeł do Stobnicy,
- RW60000918885669 – Głęboka,
- LW11072 – Sierakowo,
- RW60000919849 – Stobnica,
- RW600009198549 – Reczyca,
- RW600009198889 – Pężinka,
- RW6000161987 – Ina od Stobnicy do Krąpieli,
- LW90214 – Bytnowskie.

Badaniom zostały poddane 2 zlewnie: Ina od źródeł do Stobnicy oraz Reczyca. Wody obydwóch JCWP zostały zaklasyfikowane jako wody w złym stanie. Do poprawy

Ponadto Gmina Recz znajduje się w obrębie JCWPd: GW60025 i GW60007. Na terenie gminy Recz nie był prowadzony monitoring wód podziemnych w ramach Państwowych Monitoringu Środowiska.

Głównymi problemami w zakresie gospodarowania wodami jest silne zagrożenie suszą, co może powodować obniżenie poziomu wód gruntowych oraz przyspieszenie procesów erozji i degradacji gleby.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej, problem na terenie gminy Recz stanowi niewystarczający stopień zwodociągowania i skanalizowania tego obszaru. Brak odpowiedniej infrastruktury prowadzi do zwiększonego ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych

i powierzchniowych, co może prowadzić do degradacji jakości wód oraz zagrożenia dla zdrowia ludzi i ekosystemów wodnych.

Na terenie gminy Recz występują dwa złoża kopalin. Przekształcenia rzeźby terenu związane z eksploatacją złóż mogą negatywnie wpływać na środowisko w takich kwestiach, jak: wykopy, hałdy czy nawet zmiany biegu rzek. Te przekształcenia mogą prowadzić do degradacji środowiska naturalnego poprzez niszczenie ekosystemów, zmniejszanie bioróżnorodności, a także degradację gleby i wód gruntowych.

Dominującymi glebami na terenie gminy są gleby IV i V klasy bonitacyjnej, jednakże w tym obszarze nie były prowadzone żadne działania w zakresie monitoringu jakości gleb. Bez regularnej oceny stanu gleb nie można skutecznie monitorować poziomu zanieczyszczeń ani zmian w strukturze gleb.

W zakresie gospodarki odpadami, problemem na terenie gminy jest wzrost odpadów wyprodukowanych ogółem oraz duża ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia. Taki trend może prowadzić do zwiększonego obciążenia środowiska, gdyż niewłaściwie zagospodarowane odpady mogą zanieczyszczać glebę, wody oraz powietrze, powodując negatywne skutki dla zdrowia ludzi i ekosystemów.

Na obszarze gminy Recz istnieje istotne zagrożenie dla stanu środowiska związane z wysoką wartością lesistości w tym obrębie. Duża lesistość sprzyja występowaniu pożarów oraz rozprzestrzenianiu się ognia, co z kolei może prowadzić do znaczących strat w ekosystemie oraz zasobach naturalnych.

Zagrożenie poważnych awarii na obszarze gminy Recz stanowi występowanie szlaków transportu substancji niebezpiecznych oraz małe prawdopodobieństwo przewidzenia wystąpienia poważnej awarii. W razie wystąpienia takiej awarii, substancje niebezpieczne mogą zanieczyścić glebę, wody powierzchniowe i podziemne, oraz zagrażać życiu i zdrowiu mieszkańców.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno – ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Recz.

Wdrażania programu będzie się odbywać przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Recz odpowiedzialny będzie na sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej w Reczu z wykonania Programu co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w Programie.

Spis tabel, rysunków

Tabela 1. Położenie gminy Recz zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski.....	11
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	23
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	23
Tabela 4. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	25
Tabela 5. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu drogowego w roku 2022 na terenie gminy Recz.....	28
Tabela 6. Zestawienie wyników pomiarów długookresowych monitoringu hałasu drogowego w roku 2022 na terenie gminy Recz.....	29
Tabela 7. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	30
Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	33
Tabela 9. Charakterystyka zlewni JCWP znajdujących się na terenie gminy Recz.....	34
Tabela 10. Klasyfikacja i ocena zlewni JCWP na podstawie prowadzonych badań.....	37
Tabela 11. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami.....	44
Tabela 12. Sieć wodociągowa na terenie gminy Recz w latach 2018-2022	45
Tabela 13. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Recz.....	46
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	47
Tabela 15. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie gminy Recz	49
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	51
Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby.....	53
Tabela 18. Odpady zebrane na terenie gminy Recz w latach 2018-2022	54
Tabela 19. Ilość odpadów zebranych w sposób selektywny na terenie gminy Recz w latach 2018-2022	54
Tabela 20. Aktualne dane dotyczące wyrobów azbestowych na terenie gminy Recz [kg]	56
Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	57
Tabela 22. Struktura lasów na terenie gminy Recz w latach 2018-2022	59
Tabela 23. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Recz	64
Tabela 24. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	68
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	70
Tabela 26. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031	73
Tabela 27. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	75
Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	77
Tabela 29. Propozycje wskaźników monitorowania celów.....	81
Tabela 30. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	84
Rysunek 1. Położenie Gminy Recz na tle powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego.....	10
Rysunek 2. Infrastruktura drogowa przebiegająca przez gminę Recz.....	12
Rysunek 3. Położenie gminy Recz na mapie regionalizacji klimatycznej wg W. Okołowicza i D. Martyn	15
Rysunek 4. Lokalizacja Gminy Recz na tle mapy prezentującej energię wiatru na poszczególnych obszarach	18
Rysunek 5. Położenie Gminy Recz na mapie uwzględniającej nasłonecznienie Polski	19
Rysunek 6. Położenie Gminy Recz na mapie Polski uwzględniającej wysokość temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.....	20
Rysunek 7. Podział województwa zachodniopomorskiego na strefy w celu oceny jakości powietrza za 2022 rok.....	21
Rysunek 8. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się w granicach gminy Recz.....	39
Rysunek 9. Lokalizacja Jednolitych Części Wód Podziemnych oraz punktów monitoringu wód podziemnych w sąsiedztwie gminy Recz w 2022 roku	40
Rysunek 10. Obszar na terenie gminy Recz narażony na niebezpieczeństwo powodzi	41
Rysunek 11. Mapa utworów przypowierzchniowych na terenie gminy Recz	49
Rysunek 12. Lokalizacja złóż na terenie gminy Recz	50

Rysunek 13. Lasy zlokalizowane na terenie gminy Recz	59
Rysunek 14. Lokalizacja form ochrony przyrody na tle gminy Recz	66